

Úplná znění platná v roce
2019

DAŇOVÉ

ZDARMA

ZÁKONY

Daně z příjmů / Rezervy pro zjištění základu
daně z příjmů / Daň z přidané hodnoty / Daň silniční
Daň z nemovitých věcí / Daň z nabytí nemovitých
věcí / Daňový řád

VČETNĚ
novel platných
od 1. dubna
2019

Aktualizační servis

+ Zákon o Finanční správě ČR / Zákon o evidenci tržeb / Zákon
o spotřebních daních / Zákon o mezinárodní spolupráci
při správě daní / Zákon o účetnictví / Zákon o omezení plateb
hotovosti / Vyhlášky, pokyny, stanoviska MF a GFŘ na

www.DanoveZakony365.cz

*Určeno pro daňové profesionály:
e-book + aktualizace + servisní web*

Komplet
za jednu cenu:

365
servis

On-line
zákony

STORMWARE
POHODA
Ekonomický software

Vždy aktuální
legislativa

Volejte zdarma:

800 178 278

www.pohoda.cz

9788081830839

DAŇOVÉ ZÁKONY 2019

TIP: Potřebujete vědět vše důležité o novelách za pár minut? Čtete rychlý přehled v úvodu každého zákona!

Zákon o daních z příjmů Strana 3	Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů Strana 92
Zákon o dani z přidané hodnoty Strana 99	Zákon o dani silniční Strana 178
Zákon o dani z nemovitých věcí Strana 182	Zákonné opatření o dani z nabytí nemovitých věcí Strana 190
Daňový řád Strana 198	Ostatní zákony www.DanoveZakony365.cz

Chcete využít bezplatný aktualizací servis? Jednoduchá registrace na www.DanoveZakony365.cz!

Nezapomeňte na další díly Daňových zákonů 2019 s ostatními důležitými předpisy pro vaši praxi: zákon o účetnictví, České účetní standardy, zákon o evidenci tržeb, zákon o spotřebních daních, zákon o Finanční správě ČR, zákon o mezinárodní spolupráci při správě daní, zákon o omezení plateb v hotovosti a další.

Rychlá objednávka na www.DanoveZakony365.cz

STORMWARE
POHODA
Ekonomický software

Volejte zdarma: 800 178 278 | www.pohoda.cz

IMPRESSUM: Daňové zákony 2019 ČR Expert. E-book v pdf. **ISBN 978-80-8183-083-9**

DonauMedia, s. r. o., Bratislava, Slovenská republika © 2019. Všechna práva vyhrazena.

Vyrobeno v EU. Informace: newsletter@newsletter.cz

Upozornění: Znění textů v této publikaci bylo prověřeno s veškerou dostupnou péčí, vydavatel ani prodejce však nepřebírají žádné záruky za eventuální škody vzniklé jejím použitím a neodpovídají tedy za to, pokud by na základě textů zveřejněných v této publikaci kdokoliv konal nebo se zdržel konání a v souvislosti s tím mu vznikla jakákoliv škoda materiální nebo nemateriální povahy. Jediným rozhodujícím zněním zákonů v případě pochybností a sporů jsou texty ve Sbírce zákonů. Autorská práva k této publikaci jsou předmětem ochrany podle zákonů ČR a SR a vykonává je výhradně vydavatel. Rozmnožování a šíření jakýmkoliv způsobem celku nebo části této publikace bez výslovného písemného svolení vydavatele je zakázáno. Nerepektování práv vydavatele může vést k soudnímu postihu včetně povinnosti náhrady škody.

V této publikaci byly použity materiály Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a MF ČR.

Zákon o daních z příjmů

Poslední novely vnesly do zákona o daních z příjmů velké množství terminologických a legislativně technických změn, ale současně také zásadní věcné změny, ať už to byla reakce na novou evropskou legislativu nebo vrácení limitů výdajových paušálů živnostníkům. Pro lepší orientaci v novelách a zachování kontinuity jsou do tohoto základního přehledu změn zahrnuty všechny novely, které nabyly účinnosti od 1. ledna 2018 a později.

Novela zákonem č. 200/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

- **Charakter novely:** Malá věcná novela zvýšila daňové zvýhodnění u fyzických osob na první dítě.
- **Účinnost novely:** 1. ledna 2018
- **Obsah novely:** Novela změnila v § 35c odst. 1 daňové zvýhodnění u fyzických osob na první dítě z 13 404 Kč na 15 204 Kč. Související přechodné ustanovení stanoví, že pro daňové povinnosti u daní z příjmů za zdaňovací období přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a za zdaňovací období, které započalo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti s nimi související, se použije zákon č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Novela zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

- **Charakter novely:** Malá novela byla pouze terminologická.
- **Účinnost novely:** 1. ledna 2018
- **Obsah novely:** Novela reagovala na stavební zákon a upravila především terminologii některých ustanovení dotčených předpisů.

Novela zákonem č. 293/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

- **Charakter novely:** Malá věcná novela rozšířila daňové uznatelné výdaje (náklady) při převodu prostředků z garančního fondu do fondu zábrany škod.
- **Účinnost novely:** 1. ledna 2018
- **Obsah novely:** V souvislosti s novým § 24c (Odvod do fondu zábrany škod) zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla byl změněn zákon o daních z příjmů doplněním § 24 odst. 2 tak, aby převod prostředků z garančního fondu do fondu zábrany škod dle § 24c zákona č. 168/1999 Sb. byl výdajem (nákladem). Uvedené doplnění reflektuje logický požadavek na daňovou uznatelnost převodu prostředků do fondu zábrany škod. V opačném případě by tak uskutečněním převodu vznikaly z hlediska účelu převodu prostředků neodůvodněné daňové náklady, které by zatěžovaly členské pojišťovny ve formě zvýšení členských příspěvků a v důsledku šly opět z důvodu zvýšení pojistného k tíži motoristů, kteří řádně sjednávají pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.

Novela zákonem č. 92/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 92/2018 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

- **Charakter novely:** Malá novela byla pouze terminologická.
- **Účinnost novely:** 31. května 2018
- **Obsah novely:** Novela změnila § 19 odst. 1 písm. g). V § 36 odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech byl zákonem č. 203/2017 Sb. předcházející zvláštní účet rezervy pro důchodovou reformu nahrazen zvláštním účtem rezervy důchodového pojištění. Tato změna však dosud nebyla promítnuta do § 19 odst. 1 písm. g) zákona o daních z příjmů, v němž byl i nadále uveden dosavadní termín. Novela tedy pouze opravila terminologii bez věcných dopadů. Na změnu pak navazuje standardní přechodné ustanovení, které upravilo postup v případě, kdy novela nabývá účinnosti i v průběhu zdaňovacího období.

Novela zákonem č. 174/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

- **Charakter novely:** Malá věcná novela omezila daňové zvýhodnění investičních fondů.
- **Účinnost novely:** 1. ledna 2019
- **Obsah novely:** Ustanovení § 17b odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů definuje tzv. základní investiční fond. Tento fond požívá daňové zvýhodnění, sazba je u tohoto fondu podle § 21 odst. 2 zákona o daních z příjmů pouze 5 %. V zahraničních jurisdikcích je běžné daňové zvýhodnění fondů kolektivního investování (fondy určené veřejnosti), ale u fondů pro kvalifikované investory je zpravidla nezbytné splnit další podmínky pro to, aby takový fond daňové zvýhodnění mohl využívat. Typické jsou podmínky stanovené v § 17b odst. 1 písm. c), tj. musí se jednat např. o fond, který aktivně investuje na finančních trzích. V České republice se fondy pro kvalifikované investory staly doménou společností, které začaly využívat tohoto finančního nástroje výlučně pro daňovou optimalizaci. Na trhu bylo v době schvalování novely kolem čtyřicítky fondů, ale regulace byla nastavena tak, že se téměř jakákoliv akciová společnost může na investiční fond (pro kvalifikované investory) transformovat a místo sazby daně z příjmů 19 % využívat (po registraci akcií na regulovaném trhu) sníženou sazbu 5 %. Tyto fondy nenaplnily základní charakteristiky fondů, které jsou běžné v zahraničí (diverzifikovaná struktura vlastníků, diverzifikovaná struktura vkladů a diverzifikované investice). Fakticky se jednalo o podobný investiční nástroj, jakým byly korunové dluhopisy. Stát umožňoval daňové zvýhodnění osobám, aniž by toto daňové zvýhodnění bylo ve veřejném zájmu. Hlavní princip novely proto spočíval v odbourání mezery zákona, která umožňovala investičním fondům daňovou optimalizaci při velmi jednoduchém splnění formální podmínky zaregistrování akcií na Burze cenných papírů. Původní návrh počítal se zrušením výjimky uvedené v ustanovení § 17b odst. 1 písmeno a), neboť formální registrace akcií na Burze cenných papírů nezakládá relevantní důvod pro daňové zvýhodnění. V průběhu projednávání v Poslanecké sněmovně byla novela změněna. Pozměňovací návrh zmírnil původní předlohu, ale přesto novela jasně omezila možnost nízkého zdanění

právníckých osob ve dvou rovinách:

- omezením podílu na základním kapitálu do 10 % včetně spojených osob, takže do budoucna nebude možné uplatnit daňové osvobození podílu na zisku podle dividendové směrnice (daňové osvobození při vlastnictví více než desetiprocentního podílu na fondu déle než jeden rok),
- zákaz vykonávat investičním fondům průmyslovou a obchodní činnost (fond nesmí vykonávat živnostenské podnikání za podmínek živnostenského zákona).

Novela zákonem č. 306/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

- **Charakter novely:** Malá věcná novela reagovala na praktický podnět - situaci ve zdaňování příjmů českých lodníků zaměstnaných na palubách lodí v mezinárodní vnitrozemské přepravě u zaměstnavatelů v Nizozemském království (fakticky platili daně v Nizozemí, ale podle dohody z roku 1974 je měli odvádět v České republice a zde i podávat daňové příznání).
- **Účinnost novely:** 1. ledna 2019
- **Obsah novely:** Výčet náležitostí, které musí zaměstnavatel měsíčně zaznamenávat do mzdového listu zaměstnance, byl doplněn o povinné pojistné z úhrnu zúčtovaných mezd. Při stanovení základu daně z příjmů zaměstnance ze závislé činnosti se za zaměstnance, u kterého povinnost platit povinné pojistné zaměstnavatel nemá, nepovažuje též zaměstnanec, je-li prokázáno, že se na něho zcela nebo částečně vztahuje povinné zahraniční pojištění stejného druhu, které se řídí právními předpisy jiného členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor než Česká republika nebo Švýcarské konfederace. V takovém případě jsou základem daně příjmy ze závislé činnosti zvýšené o částku odpovídající příspěvkům zaměstnavatele na toto povinné zahraniční pojištění a tyto zahraniční příspěvky se považují pro účely daní z příjmů za povinné pojistné.

Novela zákonem č. 32/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

- **Charakter novely:** Malá legislativně technická novela byla přijata v souvislosti se zrušením tzv. karenční doby u zaměstnanců v zákoníku práce.
- **Účinnost novely:** 1. července 2019
- **Obsah novely:** V souvislosti se zrušením tzv. karenční doby, tedy doby, po kterou se v případě prvních tří dnů dočasné pracovní neschopnosti osobě v zaměstnaneckém nebo služebním poměru neposkytuje náhrada mzdy nebo platu, byl pro účely uplatnění slevy na dani upraven způsob výpočtu průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců se zdravotním postižením.

Novela zákonem č. 80/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony

- **Charakter novely:** Rozsáhlá věcná novela přinesla kromě implementace evropské legislativy také vrácení limitů výdajových paušálů pro živnostníky.
- **Účinnost novely:** 1. dubna 2019 (kromě jedné dílčí úpravy, která nabývá účinnosti 1. ledna 2020)
- **Obsah novely:** Velká novela přinesla tři základní okruhy změn: návrat (zvýšení) limitů výdajových paušálů v § 7 odst. 7 pro osoby samostatně výdělečně činné do stavu před poslední novelizací, implementaci evropské směrnice proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem a úpravu (zjednodušení) pravidel pro odpočet nákladů výzkumu a vývoje v § 34a, 34b, 34ba, 34c, 34d a 34da. Novela zvyšuje mezní hranice příjmů osob samostatně výdělečně činných, ze které se maximální výdaje počítají, na 2 000 000 korun, tedy na úroveň, která platila již v minulosti. Paušál půjde využít i při vyšších příjmech, maximálně jím lze ale uplatnit výdaje odvozené z mezní hranice příjmů. Živnostníci s paušály budou zároveň moci využívat slevy na manželku nebo manžela a zvýhodnění na děti. I přes mediální atraktivnost snížení výdajových paušálů pro živnostníky byla stěžejním tématem novely implementace směrnice ATAD - Směrnice Rady (EU) č. 2016/1164 ze dne 12. července 2016, kterou se stanoví pravidla proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem, které mají přímý vliv na fungování vnitřního trhu, ve znění směrnice Rady (EU) č. 2017/952. ATAD stanoví pět opatření proti vyhýbání se daňovým povinnostem: pravidlo pro omezení odpočitatelnosti úroků, zdanění při odchodu, obecné pravidlo proti zneužívání daňového režimu, pravidlo pro ovládané zahraniční společnosti a hybridní nesoulady (důsledky rozdílných právních kvalifikací). Všechna tato opatření se vztahují pouze na právnícké osoby, a to na všechny poplatníky podléhající v jednom nebo více členských státech daní z příjmů právníckých osob, včetně stálých provozoven poplatníků, kteří jsou pro daňové účely daňovými rezidenty třetí země, pokud se nacházejí v jednom nebo více členských státech. Podle článku 3 je směrnice postavena na principu „minimální úrovně ochrany“, členské státy tedy mohou uplatňovat striktnější pravidla, než jaká jsou obsažena ve směrnici. Směrnice např. v pravidlech pro odpočitatelnost úroků stanoví, které výdaje jsou daňově uznatelné, a členské státy se mohou rozhodnout stanovit striktnější pravidla, než jaká požaduje směrnice, tj. jako daňově uznatelné určit větší rozsah výdajů. Pravidlo pro omezení odpočitatelnosti úroků, tedy jejich uplatnění v základu daně, je stanoveno v článku 4 směrnice ATAD. Jeho podstatou je, že nadměrné výpůjční výdaje (tzv. rozdíl mezi jinak daňově uznatelnými výpůjčními výdaji a zdanitelnými výpůjčními příjmy) jsou uznatelné v základu daně pouze do určitého stanoveného limitu vypočteného pro daňové účely z daňového zisku před zdaněním, úroky, odpisy a amortizaci. Zákon o daních z příjmů při zachování stávajících pravidel omezení uznatelnosti výpůjčních výdajů transponuje toto pravidlo v § 23e a § 23f, ve kterých stanoví, že nadměrné výpůjční výdaje zvyšují výsledek hospodaření v rozsahu, v jakém překračují stanovený limit uznatelnosti nadměrných výpůjčních výdajů. Úprava tzv. zdanění při odchodu je stanovena v článku 5 směrnice ATAD. Jeho podstatou je zdanění hodnoty (zisku z prodeje) majetku poplatníka daně z příjmů právníckých osob při přemístění tohoto majetku do zahraničí bez změny vlastnictví (viz výše) ve státě, odkud byl přesunut. Novela toto pravidlo implementuje v § 23g použitím fikce, že přemístění majetku bez změny vlastnictví v České republice do zahraničí, při kterém Česká republika ztratí právo zdanit příjmy z následného úplatného převodu (změnou daňového rezidentství, uplatňováním metody vynětí), se považuje za prodej sobě samému za obvyklou cenou. Poplatník zdaní fiktivní příjem, vůči kterému si lze uplatnit zůstatkovou cenu majetku jako daňový výdaj. Možnost článku 5 odst. 2 směrnice ATAD rozložit platbu daně při odchodu na splátky po dobu pěti let, pokud dojde k přemístění majetku bez změny vlastnictví v rámci Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru, je v § 38zg zapracována jako nárokové posečkání daně ve smyslu daňového řádu, resp. rozložení úhrady daně na splátky. Úpravu zdanění při odchodu lze považovat za minimalistickou s výjimkou dvou oblastí, a to využití článku 5 odst. 3 směrnice ATAD, kdy v rámci posečkání daně lze po poplatníkovi požadovat úroky z posečkání a též, hrozí-li nebezpečí nezaplacení této daně, tak jako podmínku pro povolení posečkání stanovit poskytnutí adekvátní formy zajištění. Rozhodnutí o rozložení úhrady daně na splátky pozbývá účinnosti na rozdíl od článku 5 odst. 4 písm. e) ATAD již prvním dnem prodlení. Daný vyšší standard ochrany se využívá z důvodu zajištění srovnatelného zacházení jako v případě současného posečkání podle daňového řádu, o který poplatníci žádají zejména ze sociálních a hospodářských důvodů (např. pro momentální nepříznivou finanční situaci). Pravidlo pro ovládané zahraniční společnosti je stanoveno v článku 7 a 8 směrnice ATAD a určuje, že poplatník daně z příjmů právníckých osob, který je daňovým rezidentem v daném státě, musí do svého základu daně zahrnout pasivní příjmy či příjmy z umělých transakcí jím ovládané zahraniční společnosti, pokud je její daňové zatížení nižší než polovina daně, kterou by tato

společnost platila, kdyby byla rezidentní v členském státě poplatníka. Zákon o daních z příjmů toto pravidlo implementuje v § 38fa za pomoci fikce, podle které se na výkony ovládané zahraniční společnosti, ze kterých plynou zahrnované příjmy, hledí, jako by byly uskutečněny na území České republiky ovládající společností, za podmínky, že ovládaná zahraniční společnost nevykonává podstatnou hospodářskou činnost. Touto fikcí je zajištěno, že zahrnované příjmy ovládané zahraniční společnosti jsou v České republice zdaněny podle pravidel zákona o daních z příjmů (osvobození, uznatelnost výdajů apod.). Co se týče vymezení hranice kontroly nad ovládanou zahraniční společností a úrovně zdanění ovládané zahraniční společnosti vůči domácímu zdanění, zákon o daních z příjmů vychází ze směrnice ATAD a nevyužil možnost zvolit tyto hranice přísnější. Pro účely zjištění daňového zatížení ovládané zahraniční společnosti směrnice ATAD z tohoto mechanismu vylučuje stálé provozovny ovládané zahraniční společnosti, které ve státě, ve kterém je ovládaná zahraniční společnost usazena, nepodléhají dani nebo jsou v tomto státě od daně osvobozeny. Zákon o daních z příjmů stálé provozovny ovládané zahraniční společnosti pro posuzování daňového zatížení zahrnuje, aby se pro účely zjištění, zda se bude pravidlo pro ovládané zahraniční společnosti v daném případě aplikovat, porovnálo zdanění ovládané zahraniční společnosti s daní, která by byla odvedena v České republice. V otázce určení zahrnovaných příjmů dává čl. 7 odst. 2 směrnice ATAD členským státům na výběr ze dvou variant, buď taxativní výčet příjmů, nebo obecněji formulované pravidlo (příjmy z transakcí, které představují zneužití práva). Byla zvolena první varianta z důvodu nižší administrativní náročnosti, jak na straně poplatníka (vyšší právní jistota, které příjmy budou zdaněny), tak na straně správce daně (lépe spravovatelné a kontrolovatelné), neboť druhá varianta by vyžadovala individuální posouzení každé jednotlivé transakce. V souladu s čl. 7 odst. 2 směrnice ATAD se pravidlo pro ovládané zahraniční společnosti nepoužije, pokud ovládaná zahraniční společnost vykonává podstatnou hospodářskou činnost s využitím personálu, vybavení, majetku a prostor. Členské státy si mohou zvolit, zda v tomto ohledu budou přísnější k ovládaným zahraničním společnostem, které jsou umístěny ve třetích zemích a nejsou smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru. Novela nevyužívá tuto možnost a umožňuje uplatnit výjimku z pravidla prokázáním výkonu podstatné hospodářské činnosti pro všechny poplatníky daně z příjmů právnických osob, kteří jsou daňovými nerezidenty, a stálé provozovny daňových rezidentů České republiky. Jde tak o minimalistickou úpravu. Pravidla řešící hybridní nesoulady jsou vymezena v článku 9, 9a a 9b směrnice ATAD. Článek 9 odst. 1 a 2 směrnice ATAD obsahuje obecná pravidla řešící obecně případy hybridních nesouladů, jejichž výsledkem je dvojnásobek (čl. 9 odst. 1 směrnice ATAD) nebo odpočet bez zahrnutí (čl. 9 odst. 2 směrnice ATAD). Řešení nesouladných výsledků vzniklých na základě hybridních nesouladů je postaveno na přednostní aplikaci primárního obranného pravidla, a pokud se takové pravidlo neuplatní, na subsidiární aplikaci sekundárního obranného pravidla. Jelikož ne všechny hybridní nesoulady je možno s pomocí těchto obecně navržených obranných pravidel vyřešit, byla přijata další ustanovení, která tato obecná řešení dále rozvádějí a dopadají na situace článkem 9 odst. 1 a 2 směrnice ATAD nezohledněné. Cílem nové právní úpravy v § 23 odst. 19 je umožnit poplatníkovi, který je účetní jednotkou, aby si mohl v souvislosti s finančním nástrojem, který v současnosti oceňuje reálnou hodnotou a který se rozhodne od 1. ledna 2018 podřídit režimu IFRS 9 (tj. změny reálné hodnoty u jí určených majetkových cenných papírů budou účtovat a vykazovat v účetnictví nikoli ve výsledku hospodaření, ale proti jiným účtům vlastního kapitálu), uplatnit i nadále daňovou ztrátu, a jednak zajistit, že zisky ze změn reálné hodnoty těchto nástrojů a z jejich prodeje vstoupí do základu daně prostřednictvím úprav výsledku hospodaření při realizaci těchto nástrojů (např. prodeji). Novela odstraňuje nesoulad mezi ustanoveními řešícími daňovou uznatelnost výdajů při prodeji kmenového listu [§ 24 odst. 2 písm. r) a w)] a § 23 odst. 9, které vylučuje u kmenového listu oceňovací rozdíly ze základu daně, tím, že tyto oceňovací rozdíly již nebudou ze základu daně vylučovány. Cílem nové úpravy v § 38da bylo rozšíření dosavadní oznamovací povinnosti upravené v § 38d odst. 3 i na osvobozené příjmy, nebo příjmy, které podle mezinárodní smlouvy nepodléhají zdanění v České republice, a to ve vztahu k příjmům, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně upravené v § 36 a které plynou ze zdrojů na území České republiky daňovým nerezidentům. Oznamení je povinen plátce daně podat až na výjimky do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém měl plátce daně provést srážku, nebo by ji měl provést, kdyby daný příjem nebyl od daně osvobozen nebo by podléhal zdanění v České republice. V případě, že plátce daně nebo jeho zástupce má zpřístupněnou datovou schránku, která mu byla zřízena ze zákona, nebo zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, je povinen učinit oznámení pouze elektronicky. Součástí návrhu je i výjimka pro příjmy, které jsou od daně osvobozeny, nebo nepodléhají zdanění v České republice, pokud příjmy daného druhu vyplacené za kalendářní měsíc jednomu daňovému nerezidentovi ve svém souhrnu nepřesáhnou 100 000 Kč. V § 38da odst. 7 nadále zůstává upraveno oprávnění správce daně zprostit plátce daně v odůvodněných případech této oznamovací povinnosti. V případě, že plátce daně nepodá daně oznámení ve stanovené lhůtě, jedná se o nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 247a daňového řádu.

Poznámky k dalším novelizacím zákona o daních z příjmů v průběhu roku 2019, opravy, doplňky

Průběžné informace o novelách jsou dostupné na <http://www.danovezakony365.cz/novely-podle-jednotlivych-zakonu/>

Vždy aktuální text zákona o daních z příjmů i do mobilu nebo tabletu:

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,

ve znění zákona č. 35/1993 Sb., č. 96/1993 Sb., č. 157/1993 Sb., č. 196/1993 Sb., č. 323/1993 Sb., č. 42/1994 Sb., č. 85/1994 Sb., č. 114/1994 Sb., č. 259/1994 Sb., č. 32/1995 Sb., č. 87/1995 Sb., č. 118/1995 Sb., č. 149/1995 Sb., č. 248/1995 Sb., č. 316/1996 Sb., č. 18/1997 Sb., č. 151/1997 Sb., č. 209/1997 Sb., č. 210/1997 Sb., č. 227/1997 Sb., č. 111/1998 Sb., č. 149/1998 Sb., č. 168/1998 Sb., č. 333/1998 Sb., č. 63/1999 Sb., č. 129/1999 Sb., č. 144/1999 Sb., č. 170/1999 Sb., č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., č. 27/2000 Sb., č. 72/2000 Sb., č. 100/2000 Sb., č. 103/2000 Sb., č. 121/2000 Sb., č. 132/2000 Sb., č. 241/2000 Sb., č. 340/2000 Sb., č. 492/2000 Sb., č. 117/2001 Sb., č. 120/2001 Sb., č. 239/2001 Sb., č. 453/2001 Sb., č. 483/2001 Sb., č. 50/2002 Sb., č. 128/2002 Sb., č. 198/2002 Sb., č. 210/2002 Sb., č. 260/2002 Sb., č. 308/2002 Sb., č. 575/2002 Sb., č. 162/2003 Sb., č. 362/2003 Sb., č. 438/2003 Sb., č. 19/2004 Sb., č. 47/2004 Sb., č. 49/2004 Sb., č. 257/2004 Sb., č. 280/2004 Sb., č. 359/2004 Sb., č. 360/2004 Sb., č. 436/2004 Sb., č. 562/2004 Sb., č. 628/2004 Sb., č. 669/2004 Sb., č. 676/2004 Sb., č. 179/2005 Sb., č. 217/2005 Sb., č. 342/2005 Sb., č. 357/2005 Sb., č. 441/2005 Sb., č. 530/2005 Sb., č. 545/2005 Sb., č. 552/2005 Sb., č. 56/2006 Sb., č. 57/2006 Sb., č. 109/2006 Sb., č. 112/2006 Sb., č. 179/2006 Sb., č. 189/2006 Sb., č. 203/2006 Sb., č. 223/2006 Sb., č. 245/2006 Sb., č. 264/2006 Sb., č. 267/2006 Sb., č. 29/2007 Sb., č. 67/2007 Sb., č. 159/2007 Sb., č. 261/2007 Sb., č. 296/2007 Sb., č. 302/2007 Sb., č. 126/2008 Sb., č. 306/2008 Sb., č. 482/2008 Sb., č. 2/2009 Sb., č. 87/2009 Sb., č. 216/2009 Sb., č. 221/2009 Sb., č. 227/2009 Sb., č. 281/2009 Sb., č. 289/2009 Sb., č. 303/2009 Sb., č. 304/2009 Sb., č. 326/2009 Sb., č. 362/2009 Sb., č. 199/2010 Sb., č. 346/2010 Sb., č. 348/2010 Sb., č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 119/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 236/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., č. 353/2011 Sb., č. 355/2011 Sb., č. 370/2011 Sb., č. 375/2011 Sb., č. 420/2011 Sb., č. 428/2011 Sb., č. 466/2011 Sb., č. 470/2011 Sb., č. 192/2012 Sb., č. 399/2012 Sb., č. 401/2012 Sb., č. 403/2012 Sb., č. 428/2012 Sb., č. 500/2012 Sb., č. 503/2012 Sb., č. 44/2013 Sb., č. 80/2013 Sb., č. 105/2013 Sb., č. 160/2013 Sb., č. 215/2013 Sb., č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 162/2014 Sb., zákona č. 247/2014 Sb., č. 267/2014 Sb., č. 332/2014 Sb., č. 84/2015 Sb., č. 127/2015 Sb., č. 221/2015 Sb., č. 375/2015 Sb., č. 377/2015 Sb., č. 47/2016 Sb., č. 105/2016 Sb., č. 113/2016 Sb., č. 125/2016 Sb., č. 148/2016 Sb., č. 188/2016 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 271/2016 Sb., zákona č. 321/2016 Sb., č. 454/2016 Sb., č. 170/2017 Sb., č. 200/2017 Sb., č. 225/2017 Sb., č. 246/2017 Sb., č. 254/2017 Sb., č. 293/2017 Sb., č. 92/2018 Sb., č. 174/2018 Sb., č. 306/2018 Sb., č. 32/2019 Sb. a č. 80/2019 Sb.

Jak jsou vyznačeny novely v textu úplného znění:

- obyčejné černé písmo – základní text včetně všech novel účinných před 31. prosincem 2018
- *ležaté černé písmo* – text, který se změnil k 1. lednu 2019 (změna zákonem č. 174/2018 Sb. a zákonem č. 306/2018 Sb.)
- *ležaté černé přeškrtnuté písmo* – potvrzen je text, který se vypouští k 1. červenci 2019 (změna zákonem č. 32/2019 Sb.)
- **tučné černé písmo** – text, který se změnil k 1. dubnu 2019 (změna zákonem č. 80/2019 Sb.)
- **tučné černé podtržené písmo** – potvrzen je text, který byl vložen k 1. lednu 2020 (změna zákonem č. 80/2019 Sb.)

§ 1

Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹³⁷⁾ a upravuje

- a) daň z příjmů fyzických osob,
- b) daň z příjmů právnických osob.

ČÁST PRVNÍ

DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

§ 2

Poplatníci daně z příjmů fyzických osob

(1) Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby. Poplatníci jsou daňovými rezidenty České republiky, nebo daňovými nerezidenty.

(2) Poplatníci jsou daňovými rezidenty České republiky, pokud mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují. Daňoví rezidenti České republiky mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.

(3) Poplatníci jsou daňovými nerezidenty, pokud nejsou uvedeni v odstavci 2 nebo to o nich stanoví mezinárodní smlouvy. Daňoví nerezidenti mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky (§ 22). Poplatníci, kteří se na území České republiky zdržují pouze za účelem studia nebo léčení, jsou daňovými nerezidenty a mají daňovou povinnost, která se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, i v případě, že se na území České republiky obvykle zdržují.

(4) Poplatníky obvykle se zdržujícími na území České republiky jsou ti, kteří zde pobývají alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce, a to souvisle nebo v několika obdobích; do doby 183 dnů se započítává každý započatý den pobytu. Bydlištěm na území České republiky se pro účely tohoto zákona rozumí místo, kde má poplatník stálý byt za okolností, z nichž lze usuzovat na jeho úmysl trvale se v tomto bytě zdržovat.

§ 3

Předmět daně z příjmů fyzických osob

- (1) Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou
  - a) příjmy ze závislé činnosti (§ 6),

- b) příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),
- c) příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- d) příjmy z nájmu (§ 9),
- e) ostatní příjmy (§ 10).

(2) Příjmem ve smyslu odstavce 1 se rozumí příjem peněžní i nepeněžní dosažený i směnou.

(3) Nepeněžní příjem se pro účely daně z příjmů fyzických osob oceňuje

- a) podle právního předpisu upravujícího oceňování majetku,
- b) jako pětinasobek hodnoty ročního plnění, pokud příjem spočívá v jiném majetkovém prospěchu, jehož obsahem je opakující se nebo trvající plnění na dobu
  1. neurčitou,
  2. života člověka nebo
  3. delší než 5 let.
- (4) Předmětem daně nejsou
  - a) příjmy získané
    1. nabytím akcií nebo podílových listů podle zákona upravujícího podmínky převodu majetku státu na jiné osoby,
    2. vydáním podle právních předpisů upravujících restituci majetku,
  - b) úvěry nebo zápůjčky s výjimkou
    1. příjmu, který věřitel nabyl z vrácené zápůjčky nebo úvěru úplatným postoupením pohledávky vzniklé na základě této zápůjčky nebo úvěru, a to ve výši rovnající se rozdílu mezi příjmem plynoucím z vrácení zápůjčky nebo úvěru a cenou, za kterou byla pohledávka postoupena,
    2. příjmu plynoucího poplatníkovi, který vede daňovou evidenci, z eskontního úvěru ze směnky, kterou je hrazena pohledávka,
  - c) příjmy z rozšíření rozsahu nebo vypořádání společného jmění manželů,
  - d) příjem plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění přiznaného Evropským soudem pro lidská práva ve výši, kterou je Česká republika povinna uhradit, nebo z titulu urovnání záležitosti před Evropským soudem pro lidská práva na základě smíru nebo jednostranného prohlášení vlády ve výši, kterou se Česká republika zavázala uhradit,¹³⁸⁾
  - e) příjem plynoucí poplatníkovi uvedenému v § 2 odst. 2, který vypomáhá s domácími pracemi v zahraničí, nebo poplatníkovi uvedenému v § 2 odst. 3, který vypomáhá s domácími pracemi v

- České republice, a to za stravu a ubytování, jde-li o příjem k uspokojování základních sociálních, kulturních nebo vzdělávacích potřeb (au-pair),
- f) příjmy získané převodem majetku mezi osobami blízkými v souvislosti s ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele, pokud osoba blízká v činnosti zemědělského podnikatele pokračuje alespoň do konce třetího zdaňovacího období následujícího po ukončení provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele převádějícího tento majetek s výjimkou nepokračování v činnosti z důvodu smrti; při porušení této podmínky jsou tyto příjmy předmětem daně ve zdaňovacím období, kdy k převodu tohoto majetku došlo a má se za to, že poplatník není v prodlení, pokud podá daňové přiznání nebo dodatečné daňové přiznání a zaplatí daň nejpozději do dne, kdy je povinen podat daňové přiznání k dani za zdaňovací období, ve kterém nesplnil tuto podmínku,
- g) příjem z
1. vypořádání spoluvlastnictví rozdělením věci podle velikosti spoluvlastnických podílů,
  2. výměny pozemků při pozemkových úpravách podle zákona upravujícího pozemkové úpravy, s výjimkou části pozemku, který je stavbou,
- h) částka uhrazená zdravotní pojišťovnou, o kterou byl překročen limit regulačních poplatků a doplatků na léčiva nebo potraviny podle zvláštních právních předpisů upravujících limity regulačních poplatků a doplatků na léčiva nebo potraviny,
- i) příjem plynoucí z titulu odškodnění přiznaného mezinárodním trestním soudem, mezinárodním trestním tribunálem, popřípadě obdobným mezinárodním soudním orgánem, které splňují alespoň jednu z podmínek uvedených v § 145 odst. 1 zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.

§ 4

Osvobození od daně

- (1) Od daně se osvobozuje
- a) příjem z prodeje rodinného domu a souvisejícího pozemku, nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště nejméně po dobu 2 let bezprostředně před prodejem; příjem z prodeje rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor, a souvisejícího pozemku, po-

kud v něm prodávající měl bydliště bezprostředně před prodejem po dobu kratší 2 let a použije-li získané prostředky na uspokojení vlastní bytové potřeby; pro osvobození příjmu plynoucího manželům z jejich společného jmění postačí, aby podmínky pro jeho osvobození splnil jen jeden z manželů, pokud majetek, kterého se osvobození týká, není nebo nebyl zařazen do obchodního majetku jednoho z manželů; osvobození se nevztahuje na příjem z

1. prodeje těchto nemovitých věcí, pokud jsou nebo byly zahrnuty do obchodního majetku, a to do 2 let od jejich vyřazení z obchodního majetku,
  2. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného v době do 2 let od nabytí vlastnického práva k těmto nemovitým věcem,
  3. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí, uskutečněného v době do 2 let od jejich vyřazení z obchodního majetku, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 2 letech od tohoto nabytí nebo po 2 letech od tohoto vyřazení z obchodního majetku,
- b) příjem z prodeje nemovitých věcí nebo z vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem neosvobozený podle písmene a), přesáhne-li doba mezi nabytím vlastnického práva k těmto nemovitým věcem a jejich prodejem nebo vypořádáním spoluvlastnictví k nim dobu 5 let; doba 5 let se zkracuje o dobu, po kterou byly tyto nemovité věci prokazatelně ve vlastnictví zůstavitele v případě, že jde o prodej nemovitých věcí nabytých děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě přímé nebo manželem nebo o vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem nabytým děděním od takového zůstavitele, nebo o dobu, po kterou prodávající nebo spoluvlastník vlastnil pozemek, jenž byl předmětem výměny v rámci pozemkových úprav, v případě prodeje nebo vypořádání spoluvlastnictví k pozemku nabytého výměnou od pozemkového úřadu, tato doba se započítává i do doby, která běží od vyřazení vyměněného pozemku z obchodního majetku; osvobození se nevztahuje na příjem z
1. prodeje těchto nemovitých věcí, které jsou nebo v období 5 let před prodejem byly zahrnuty do obchodního majetku, nebo vypořádání spoluvlastnictví k takovým nemovitým věcem,
  2. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného do 5 let od nabytí vlastnického práva k těmto nemovitým věcem, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 5 letech od tohoto nabytí,
  3. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného do 5 let od jejich vyřazení z obchodního majetku, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 5 letech od takového vyřazení,

STORMWARE
POHODA
Ekonomický software

Vždy aktuální legislativa

Volejte zdarma: 800 178 278 | www.pohoda.cz

4. prodeje práva stavby nebo vypořádání spoluvlastnictví k právu stavby, není-li zřízena stavba vyhovující právu stavby,
- c) příjem z prodeje hmotné movité věci s výjimkou příjmu z prodeje
1. cenného papíru,
  2. motorového vozidla, letadla nebo lodě, nepřesahuje-li doba mezi jejich nabytím a prodejem dobu 1 roku,
  3. movité věci, která je nebo v období 5 let před prodejem byla zahrnuta do obchodního majetku,
- d) přijatá náhrada majetkové nebo nemajetkové újmy, plnění z pojištění majetku, plnění z pojištění odpovědnosti za škodu, plnění z cestovního pojištění; osvobození se nevztahuje na
1. náhradu za ztrátu příjmu,
  2. náhradu za škodu způsobenou na majetku, který byl zahrnut do obchodního majetku pro výkon činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, v době vzniku škody,
  3. náhradu za škodu způsobenou na majetku sloužícím v době vzniku škody k nájmu,
  4. plnění z pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, poplatníka,
  5. náhradu za škodu způsobenou poplatníkem v souvislosti s nájmem,
- e) výnos z prostředků rezerv uložených na zvláštním vázaném účtu v bance podle zákona upravujícího rezervy pro zjištění základu daně z příjmů, stane-li se příjmem zvláštního vázaného účtu,
- f) příjem v podobě
1. ceny z veřejné soutěže a obdobné ceny plynoucí ze zahraničí, pokud je v plné výši darována příjemcem na účely uvedené v § 15 odst. 1,
  2. ocenění v oblasti kultury podle jiných právních předpisů,
  3. ceny z veřejné soutěže, z reklamní soutěže nebo z reklamního slosování, ceny ze sportovní soutěže s výjimkou ceny ze sportovní soutěže u poplatníků, u nichž je sportovní činnost podnikáním, a to v hodnotě nepřevyšující 10 000 Kč,
  4. ceny z úctenkové loterie podle zákona upravujícího evidenci tržeb,
- g) příjem v podobě
1. náhrady přijaté v souvislosti s nápravou některých majetkových křivd,
  2. úplaty za prodej věci vydané v souvislosti s nápravou některých majetkových křivd podle právních předpisů o restituci majetku; toto osvobození se uplatní i v případě, jestliže v době mezi nabytím a prodejem nemovité věci došlo k vypořádání mezi spoluvlastníky rozdělením věci podle velikosti jejich podílů nebo jestliže v nemovité věci vznikly jednotky; osvobození se neuplatní u věci, která je nebo v období 5 let před prodejem byla zahrnuta do obchodního majetku,
  3. příplatku nebo příspěvku k důchodu podle jiných právních předpisů,
  4. úroku ze státního dluhopisu vydaného v souvislosti s rehabilitačním řízením o nápravách křivd,
- h) příjem získaný ve formě dávky nebo služby z nemocenského pojištění, důchodového pojištění podle zákona upravujícího důchodové pojištění, peněžní pomoci obětem trestné činnosti podle zákona upravujícího poskytnutí peněžní pomoci obětem trestné činnosti, sociálního zabezpečení, plnění z uplatnění nástrojů státní politiky zaměstnanosti a veřejného zdravotního pojištění, plnění z pojistné smlouvy o pojištění důchodu podle zákona upravujícího důchodové spoření, a plnění ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu; jde-li však o příjem ve formě pravidelně vypláceného důchodu nebo penze, je od daně osvobozena z úhrnu takových příjmů nejvýše částka ve výši 36násobku minimální mzdy, která je platná k 1. lednu kalendářního roku, za zdaňovací období, do níž se však nezahrnuje výše příplatku nebo příspěvku k důchodu podle jiných právních předpisů,
- i) dávka pro osobu se zdravotním postižením, dávka pomoci v hmotné nouzi, sociální služba, dávka státní sociální podpory, dávka pěstounské péče s výjimkou odměny pěstouna, příspěvek z veřejného rozpočtu a státní dávka nebo příspěvek podle jiných právních předpisů nebo obdobné plnění poskytované ze zahraničí, příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona upravujícího sociální služby, a to do výše poskytovaného příspěvku, je-li tato péče vykonávána fyzickou osobou, u níž se nevyžaduje registrace podle zákona upravujícího sociální služby; jde-li však o péči o jinou osobu než osobu blízkou, je od daně měsíčně osvobozena v úhrnu maximálně částka do výše příspěvku pro osobu se IV. stupněm závislosti podle zákona upravujícího sociální služby,
- j) příjem ve formě náhrady účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s darováním a odběrem krve a jejich složek, tkání, buněk nebo orgánů, pokud se tato náhrada poskytuje podle jiných právních předpisů,
- k) příjem v podobě
1. stipendia ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, z rozpočtu kraje, z prostředků vysoké školy, veřejné výzkumné instituce nebo právnické osoby, která vykonává činnost střední školy nebo vyšší odborné školy,
  2. podpory nebo příspěvku z prostředků fundace nebo spolku, s výjimkou rodinné fundace, pokud se nejedná o poplatníka, který je členem nebo zaměstnancem těchto právnických osob, nebo o osobu blízkou tomuto poplatníkovi a jde-li o poplatníka, který je členem nebo zaměstnancem těchto právnických osob, nebo o osobu blízkou tomuto poplatníkovi, příjem v podobě podpory nebo příspěvku poskytnutého výlučně ke kompenzaci zdravotního postižení nebo sociálního vyloučení,
  3. podpory nebo příspěvku z prostředků odborové organizace,
  4. nepeněžního plnění nebo sociální výpomoci poskytované zaměstnavatelem z fondu kulturních a sociálních potřeb nejbližším pozůstalým nebo sociální výpomoci nejbližším pozůstalým za obdobných podmínek u zaměstnavatele, u kterého se tento fond nezřizuje,
- l) příjem z
1. penze vyplácené z penzijního připojištění se státním příspěvkem, penze z doplňkového penzijního spoření, penze z penzijního pojištění a důchod z pojištění pro případ dožití s výplatou důchodu, a to z pojištění pro případ dožití, pro případ smrti nebo dožití a z důchodového pojištění, u kterých není vymezeno období jejich pobírání nebo činí nejméně 10 let,
  2. invalidní penze z penzijního připojištění se státním příspěvkem na dobu určitou, invalidní penze na určenou dobu a jednorázové pojistné pro penzi podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření,
  3. vyplacení prostředků účastníka důchodového spoření při ukončení důchodového spoření podle zákona o ukončení důchodového spoření,
  4. jiná plnění z pojištění osob, s výjimkou jednorázových plnění, odkupného nebo odbytného a penze z penzijního pojištění a z pojištění pro případ dožití, a to z pojištění pro případ dožití, pro případ smrti nebo dožití, z důchodového pojištění a z doplňkového penzijního spoření, u kterých je vymezeno období jejich pobírání, a s výjimkou jiného příjmu z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy,
- m) plnění poskytovaná ozbrojenými silami žákům škol, kteří nejsou vojáky v činné službě,³⁾ vojákům v záloze povolaným k výkonu vojenské činné služby s výjimkou služného a zvláštního příplatku podle zvláštních právních předpisů,^{3a)}
- n) kázeňské odměny poskytované příslušníkům ozbrojených sil a bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů,³⁾
- o) výsluhové náležitosti a služební příspěvek na bydlení u vojáků z povolání a výsluhové nároky u příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů,³⁾
- p) naturální plnění poskytované prezidentu republiky podle jiných právních předpisů a bývalému prezidentu republiky podle zákona upravujícího zabezpečení prezidenta republiky po skončení funkce,
- q) plnění poskytované v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby podle zákona upravujícího dobrovolnickou službu,
- r) plnění z vyživovací povinnosti,
- s) příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci s výjimkou příjmu z úplatného převodu cenného papíru, přesahuje-li doba mezi jeho nabytím a úplatným převodem dobu 5 let; doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu se zkracuje o dobu, po kterou byl poplatník členem této obchodní korporace před přeměnou obchodní korporace, nebo o dobu, po kterou byl tento podíl prokazatelně ve vlastnictví zůstavitele, v případě, že jde o úplatný převod podílu nabytého děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě přímé nebo manželem; jsou-li splněny podmínky uvedené v § 23b nebo 23c, doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu se nepřerušuje při výměně podílů nebo přeměně obchodní korporace; v případě rozdělení podílu v souvislosti s jeho úplatným převodem se doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu v obchodní korporaci u téhož poplatníka nepřerušuje, je-li rozdělením zachována celková výše podílu; osvobození se nevztahuje na
1. příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci, pokud byl pořízen z obchodního majetku poplatníka, a to do 5 let po ukončení jeho činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti;
  2. příjem, který plyne poplatníkovi z budoucího úplatného převodu podílu v obchodní korporaci v době do 5 let od jeho nabytí, i když smlouva o úplatném převodu bude uzavřena až po 5 letech od jeho nabytí,

3. příjem z budoucího úplatného převodu podílu v obchodní korporaci pořízeného z poplatníkovou obchodního majetku, pokud příjem z tohoto úplatného převodu plyne v době do 5 let od ukončení činnosti poplatníka, ze které mu plyne příjem ze samostatné činnosti, i když smlouva o úplatném převodu bude uzavřena až po 5 letech od nabytí tohoto podílu nebo od ukončení této činnosti,
4. příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci odpovídající zvýšení nabývací ceny podílu člena nepeněžitým plněním ve prospěch vlastního kapitálu obchodní korporace nebo nabytím podílu od jiného člena, pokud k úplatnému převodu došlo do 5 let od plnění nebo nabytí podílu,
- t) příspěvek fyzické osobě poskytovaný podle zákona upravujícího stavební spoření a státní podporu stavebního spoření,
- u) dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, kraje, státního fondu, Národního fondu, regionální rady regionu soudržnosti, podpora z Vinařského fondu, z přiděleného grantu nebo příspěvek ze státního rozpočtu, který je výdajem státního rozpočtu podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla anebo dotace, grant a příspěvek z prostředků Evropské unie, na pořízení hmotného majetku, na jeho technické zhodnocení nebo na odstranění následků živelní pohromy, s výjimkou dotace a příspěvku, které jsou účtovány do příjmů nebo výnosů podle zákona upravujícího účetnictví,
- v) příjem získaný formou nabytí vlastnictví k jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, jako náhrady za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a dále náhrada (odstupné) za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, vyplacená uživateli této jednotky nebo bytu za podmínky, že poplatník náhradu (odstupné) použil nebo použije na uspokojení vlastní bytové potřeby nejpozději do 1 roku následujícího po roce, v němž náhradu (odstupné) přijal; tento příjem je osvobozen i v případě, že částku odpovídající náhradě (odstupnému) vynaložil na obstarání vlastní bytové potřeby v době 1 roku před jejím obdržením; přijetí náhrady (odstupného) oznámí poplatník správci daně do konce zdaňovacího období, ve kterém k jejímu přijetí došlo; nedojde-li ke splnění podmínek pro osvobození náhrady (odstupného), je tento příjem příjmem podle § 10 v posledním zdaňovacím období, ve kterém mohly být podmínky pro osvobození splněny; obdobně se postupuje i u příjmů z úplatného převodu práv a povinností spojených s členstvím v družstvu, pokud v souvislosti s tímto převodem bude zrušena nájemní smlouva k bytu, použije-li poplatník získané prostředky na uspokojení vlastní bytové potřeby; obdobně se postupuje také u příjmů z prodeje rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, včetně souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště bezprostředně před prodejem po dobu kratší 2 let a použije-li získané prostředky na uspokojení bytové potřeby,
- w) příjmy z úplatného převodu cenných papírů a příjmy z podílů připadajících na podílové listy při zrušení podílového fondu, pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období částku 100 000 Kč; osvobození se nevztahuje na příjmy z kapitálového majetku a na příjmy z úplatného převodu cenných papírů nebo z podílů připadajících na podílové listy při zrušení podílového fondu, které jsou nebo byly zahrnuty do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti; jedná-li se o kmenový list, činí doba 5 let,
- x) příjem z úplatného převodu cenného papíru, přesáhne-li doba mezi nabytím a úplatným převodem tohoto cenného papíru při jeho úplatném převodu dobu 3 let, a dále příjem z podílu připadající na podílový list při zrušení podílového fondu, přesáhne-li doba mezi nabytím podílového listu a dnem vyplacení podílu dobu 3 let; doba 3 let se zkracuje o dobu, po kterou byl tento cenný papír nebo podíl připadající na podílový list při zrušení podílového fondu ve vlastnictví zůstavitele, v případě, že jde o úplatný převod cenného papíru nebo podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu nabytého děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě přímé nebo manželem; doba 3 let mezi nabytím a úplatným převodem cenného papíru u téhož poplatníka se nepřerušuje při sloučení nebo splynutí podílových fondů nebo při přeměně uzavřeného podílového fondu na otevřený podílový fond; osvobození se nevztahuje na příjem z úplatného převodu cenného papíru, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, a na příjem z kapitálového majetku; osvobození se nevztahuje na příjem z podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu, který byl nebo je zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti; při výměně akcie emitentem za jinou akcii o celkové stejné jmenovité hodnotě se doba 3 let mezi nabytím a
- úplatným převodem cenného papíru u téhož poplatníka nepřerušuje; obdobně se postupuje i při výměně podílů, fúzi společností nebo rozdělení společnosti, jsou-li splněny podmínky uvedené v § 23b nebo § 23c; osvobození se nevztahuje na příjem, který plyne poplatníkovi z budoucího úplatného převodu cenného papíru, uskutečněného v době do 3 let od nabytí, a z budoucího úplatného převodu cenného papíru, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 3 letech od nabytí nebo po 3 letech od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti; obdobně se postupuje u příjmu plynoucího jako protiplnění menšinovému akcionáři v důsledku nuceného přechodu účastnických cenných papírů; jedná-li se o kmenový list, činí doba místo 3 let 5 let,
- y) příjem z nabytí vlastnického práva k jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, je-li ve vlastnictví právnické osoby vzniklé za účelem, aby se stala vlastníkem domu s jednotkami, a fyzická osoba, která vlastnické právo k jednotce nabývá,
1. je nájemcem této jednotky,
  2. je členem této právnické osoby a
  3. podílela se nebo její právní předchůdce se podílel svým peněžním nebo nepeněžním plněním na pořízení domu s jednotkami,
- z) příjmy z úroků z přeplatků zaviněných správcem daně, orgánem sociálního zabezpečení a příjmy z penále z přeplatků pojistného, které příslušná zdravotní pojišťovna vrátila po uplynutí lhůty stanovené pro rozhodnutí o přeplatku pojistného,
- za) úrokové příjmy daňových nerezidentů, které jim plynou z dluhopisů vydávaných v zahraničí poplatníky se sídlem v České republice nebo Českou republikou,
- zb) příjmy nabyvatele jednotky přijaté v souvislosti se vzájemným vypořádáním prostředků z nájemného určených na financování oprav a údržby bytu, domu a jednotky podle zákona upravujícího převod jednotek některých bytových družstev,
- zc) příjmy plynoucí ve formě povinného výtisku na základě zvláštního právního předpisu a ve formě autorské rozumnožiny, v počtu obvyklém, přijaté v souvislosti s užitím předmětu práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským,
- zd) příjem plynoucí jako náhrada za služebnost vzniklou ze zákona nebo rozhodnutím státního orgánu podle jiných právních předpisů a příjem plynoucí jako náhrada za vyvlastnění na základě jiných právních předpisů,
- ze) kursový zisk při směně peněz z účtu vedeného v cizí měně, nejedná-li se o účet zahrnutý v obchodním majetku, s výjimkou kursového zisku při směně peněz z účtu vedeného v cizí měně na evropském regulovaném trhu nebo na obdobném zahraničním regulovaném trhu, na kterém se obchody s těmito měnami uskutečňují,
- zf) příjem z nabytí vlastnického práva k věci na základě jeho převodu nebo přechodu podle zákona upravujícího převody vlastnického práva k jednotkám některých bytových družstev, je-li nabyvatelem oprávněný člen družstva,
- zg) příjem z nabytí vlastnického práva k rodinnému domu nebo jednotce, která zahrnuje družstevní byt nebo družstevní nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a nezahrnuje jiný nebytový prostor, je-li nabyvatelem fyzická osoba, která je členem bytového družstva, který je nájemcem tohoto rodinného domu nebo jednotky ve vlastnictví družstva a který se sám nebo jeho právní předchůdce podílel na jeho pořízení členským vkladem,
- zh) příjem plynoucí z doplatku na dorovnání při přeměně obchodní společnosti nebo výměně podílů obchodní společnosti, na který vznikl společníkovi nárok v souladu se zákonem upravujícím přeměny obchodních společností a družstev, vztahuje-li se k
1. akcií, u níž doba mezi nabytím a rozhodným dnem přeměny obchodní společnosti nebo výměny podílů obchodní společnosti přesáhla dobu 3 let; osvobození se nevztahuje k akcií, která je nebo byla zahrnuta do obchodního majetku, a to po dobu 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,
  2. podílu na obchodní společnosti, u něhož doba mezi nabytím a rozhodným dnem přeměny obchodní společnosti nebo výměny podílů obchodní společnosti přesáhla dobu 5 let; osvobození se nevztahuje k podílu, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to po dobu 5 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,
- zi) náhrada pobytovejch výloh nebo příspěvek na pobytovej výlohy poskytované orgány Evropské unie zaměstnanci nebo národním expertovi vyslanému k působení do instituce Evropské unie,
- zj) příjem plynoucí ve formě daňového bonusu,
- zk) odměna, odchodné, starobní důchod, důchod, příspěvek, naturální plnění a náhrada výdajů poskytované z rozpočtu Evropské unie poslanci nebo bývalému poslanci Evropského parla-

mentu, zvolenému na území České republiky, dále zaopatření a náhrada výdajů poskytované z rozpočtu Evropské unie pozůstalému manželovi nebo manželce a nezaopatřeným dětem v případě úmrtí poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území České republiky,

zl) příjmy podle § 4a.

(2) Doba mezi nabytím a prodejem podle odstavce 1 písm. a) nebo b) se nepřerušuje, pokud v době mezi nabytím a prodejem došlo k

- a) vypořádání mezi spoluvlastníky nemovité věci rozdělením podle velikosti jejich podílů,
- b) tomu, že v domě vznikly jednotky,
- c) vypořádání společného jmění manželů nebo
- d) rozdělení pozemku.

(3) Zrušen nálezem Ústavního soudu č. 271/2016 Sb.

(4) Obchodním majetkem poplatníka daně z příjmů fyzických osob se pro účely daní z příjmů rozumí část majetku poplatníka, o které bylo nebo je účtováno anebo je nebo byla uvedena v daňové evidenci. Dnem vyřazení určité složky majetku z obchodního majetku poplatníka se rozumí den, kdy poplatník o této složce majetku naposledy účtoval nebo ji naposledy uváděl v daňové evidenci.

§ 4a

Osvobození bezúplatných příjmů

Od daně z příjmů fyzických osob se osvobozuje bezúplatný příjem

- a) z nabytí dědictví nebo odkazu,
- b) obmyšleného z majetku, který
  1. byl do svěřenského fondu vyčleněn pořízením pro případ smrti nebo
  2. zvýšil majetek svěřenského fondu pořízením pro případ smrti,
- c) z nabytí vlastnického práva k movité věci, pokud je zaručena vzájemnost a osoba, od níž se věc nabývá, je
  1. zástupcem cizího státu pověřeným v České republice,
  2. příslušníkem jeho rodiny žijícím s ním ve společně hospodařící domácnosti,
  3. jinou osobou, již příslušely diplomatické výsady a imunity a která nebyla občanem České republiky,
- d) z nabytí vlastnického práva k pozemku nebo ze zřízení věcného břemene, pokud k těmto příjmům došlo na základě rozhodnutí pozemkového úřadu o pozemkových úpravách,
- e) z nabytí vlastnického práva k pozemku nebo podílu na pozemku podle zákona upravujícího majetek České republiky a její vystupování v právních vztazích, je-li organizační složka státu povinna je bezúplatně převést fyzické osobě,
- f) ze vzniku služebnosti druhy podle zákona upravujícího převody vlastnického práva k jednotkám některých bytových družstev,
- g) plynoucí ve formě daru přijatého v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, jako reklamního předmětu opatřeného jménem nebo ochrannou známkou poskytovatele tohoto daru, jehož cena nepřesahuje částku 500 Kč,
- h) příjem plynoucí z odpisu dluhu při reorganizaci nebo při oddlužení provedeném podle zákona upravujícího řešení úpadku,
- i) poplatníka s bydlištěm v členském státě Evropské unie, nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor provozujícího zařízení pro péči o toulavá nebo opuštěná zvířata nebo pro péči o jedince ohrožených druhů živočichů, je-li bezúplatný příjem použit k provozu tohoto zařízení,
- j) poplatníka, který jej nejspíše do konce kalendářního roku následujícího po roce jeho přijetí prokazatelně použije na vzdělávání, pokud tento příjem není příjmem ze závislé činnosti, nebo na léčení, úhradu sociálních služeb nebo na zakoupení pomůcky pro zdravotně postižené, jakož i přímé poskytnutí takové pomůcky; nedojde-li ke splnění podmínek pro osvobození příjmu, je tento příjem příjmem podle § 10 v posledním zdaňovacím období, ve kterém mohly být podmínky pro osvobození splněny,
- k) na humanitární nebo charitativní účel nebo z veřejné sbírky,
- l) z nabytí majetku prokazatelně použitého na financování volební kampaně kandidáta na funkci prezidenta republiky podle zákona upravujícího volbu prezidenta republiky, který se zúčastní prvního kola volby,
- m) v podobě majetkového prospěchu vydlužitele při bezúročné zápůjčce, vypůjčitele při výpůjčce nebo výprosníka při výprose, pokud tyto příjmy nejsou příjmy ze závislé činnosti, a pokud
  1. se jedná o příjmy od příbuzného v linii přímé, linii vedlejší, pokud jde o sourozence, strýce, tetu, synovce nebo neteř, manžela, manžela dítěte, dítě manžela, rodiče manžela nebo manželů rodičů,

2. se jedná o příjmy od osoby, se kterou poplatník žil nejméně po dobu jednoho roku bezprostředně před získáním bezúplatného příjmu ve společně hospodařící domácnosti a z tohoto důvodu pečoval o domácnost nebo byl na tuto osobu odkázán výživou,

3. se jedná o příjmy obmyšleného z jeho majetku, který do svěřenského fondu vyčlenil nebo kterým zvýšil majetek tohoto fondu, nebo z majetku, který byl do svěřenského fondu vyčleněn nebo který zvýšil majetek tohoto fondu osobou uvedenou v bodě 1 nebo 2, nebo

4. v úhrnu příjmy z těchto majetkových prospěchů od téhož poplatníka nepřesáhnou ve zdaňovacím období částku 100 000 Kč,

n) v podobě plnění poskytnutého pro provoz zoologické zahrady, jejíž provozovatel je držitelem platné licence podle zákona upravujícího zoologické zahrady,

o) v podobě plnění poskytnutého fyzickým osobám pro poskytování veřejných kulturních služeb,

p) vlastníka jednotky v podobě úhrady nákladů na správu domu a pozemku

1. vlastníkem jiné jednotky v tomtéž domě nebo

2. osobou, která se stane vlastníkem vznikající jednotky v tomtéž domě.

§ 5

Základ daně a daňová ztráta

(1) Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů podle § 6 až 10 není stanoveno jinak.

(2) U poplatníka, kterému plynou ve zdaňovacím období souběžně dva nebo více druhů příjmů uvedených v § 6 až 10, je základem daně součet dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů s použitím ustanovení odstavce 1.

(3) Pokud podle účetnictví, daňové evidence nebo podle záznamů o příjmech a výdajích přesáhnou výdaje příjmy uvedené v § 7 a 9, je rozdíl ztrátou. O ztrátu upravenou podle § 23 (dále jen „daňová ztráta“) se sníží úhrn dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů uvedených v § 7 až 10 s použitím ustanovení odstavce 1. Tuto daňovou ztrátu nebo její část, kterou nelze uplatnit při zdanění příjmů ve zdaňovacím období, ve kterém vznikla, lze odečíst od úhrnu dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů uvedených v § 7 až 10 v následujících zdaňovacích obdobích podle § 34.

(4) Příjmy ze závislé činnosti vyplacené poplatníkovi nebo obdržené poplatníkem nejdéle do 31 dnů u skončení zdaňovacího období, za které byly dosaženy, se považují za příjmy vyplacené nebo obdržené v tomto zdaňovacím období. Příjmy vyplacené nebo obdržené po 31. dni po skončení zdaňovacího období jsou příjmem zdaňovacího období, ve kterém byly vyplaceny nebo obdrženy a zálohy sražené z těchto příjmů plátcem daně se započítají u poplatníka na daňovou povinnost až v tom zdaňovacím období, ve kterém budou vyplaceny nebo obdrženy. Obdobně se postupuje při stanovení základu daně a při evidenci příjmů ze závislé činnosti.

(5) Do základu daně se nezahrnují příjmy osvobozené od daně a příjmy, pro které je dále stanoveno, že se z nich daň vybírá zvláštní sazbou daně podle § 36 ze samostatného základu daně, pokud § 36 odst. 7 nebo 8 nestanoví jinak. Do základu daně se nezahrnují příjmy zahrnuté do samostatného základu daně.

(6) O příjem zahrnutý do základu daně (dílčího základu daně) v předchozích zdaňovacích obdobích, který byl vrácen, se sníží příjmy (výnosy) a nebo se zvýší výdaje (náklady) ve zdaňovacím období, ve kterém k jeho vrácení došlo, za předpokladu, že pro jeho vrácení existuje právní důvod a vrácení příjmů není zachyceno v účetnictví nebo v daňové evidenci poplatníka při zjištění základu daně (dílčího základu daně) podle § 7 a 9. Obdobným způsobem se postupuje v případě výdajů (nákladů) uplatněných jako výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, při nedodržení stanovených podmínek pro jejich uplatnění jako výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Jedná-li se o částky uplatněné jako výdaj (náklad) v předchozích zdaňovacích obdobích, u kterých existuje právní důvod k jejich vrácení příjemcem, zvyšují se o tyto částky příjmy (výnosy) nebo se sníží výdaje (náklady) ve zdaňovacím období, kdy odpadl právní důvod k jejich uplatnění, za předpokladu, že vrácení nebylo zachyceno v účetnictví nebo v daňové evidenci poplatníka při zjišťování základu daně (dílčího základu daně) podle § 7 a 9. O příjem ze závislé činnosti zahrnutý v předchozích zdaňovacích obdobích do dílčího základu daně (základu pro výpočet zálohy na daň), k jehož vrácení existuje právní důvod, lze snížit u poplatníka příjem ze závislé činnosti v kalendářním měsíci, popř. v následujících kalendářních měsících ve zdaňovacím období, ve kterém k jeho vrácení došlo. Příjem za daný kalendářní měsíc však může být snížen pouze do výše, ve které byl poplatníkovi zúčtován.

(7) U poplatníka s příjmy podle § 7 a 9 se přihlédnou i k zásobám pořízeným v kalendářním roce předcházejícím roku, v němž zahájil činnost. Totéž platí obdobně i pro jiné nezbytné vynalo-

žené výdaje spojené se zahájením činnosti.

(8) Při přechodu z vedení účetnictví na daňovou evidenci se postupuje podle přílohy č. 2 k tomuto zákonu. Při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví se postupuje podle přílohy č. 3 k tomuto zákonu.

(9) Pro poplatníky uvedené v § 2 se hodnotou pohledávky rozumí jmenovitá hodnota nebo pořizovací cena u pohledávky nabyté postoupením a u pohledávky nabyté bezúplatně cena určená ke dni jejího nabytí podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku.^{1a)} U poplatníků, kteří jsou plátcí daně z přidané hodnoty nebo jimi byli v době vzniku pohledávky, se jmenovitá hodnota pohledávky snižuje o výši daně z přidané hodnoty, pokud byla splněna vlastní daňová povinnost na výstupu.

(10) Rozdíl mezi příjmy a výdaji se zvyšuje o

- a) výši dluhu, kromě prominuté daně, poplatku nebo jiného obdobného peněžitého plnění, dluhu ze smluvní pokuty, úroku z prodlení a jiných obdobných sankcí, který zanikl jinak než
  1. splněním,
  2. započtením,
  3. splynutím práva s povinností u jedné osoby,
  4. narovnáním,
  5. dohodou, kterou se dosavadní dluh nahrazuje dluhem novým stejné hodnoty,
- b) hodnotu záloh, které jsou výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů, uhrazených poplatníkem s příjmy podle § 7, který nevede účetnictví a výdaje uplatňuje podle § 24, poplatníkovi, který je spojenou osobou (§ 23), který vede účetnictví, s výjimkou záloh z titulu úplaty u finančního leasingu, nedošlo-li k vyúčtování celkového dluhu v tom zdaňovacím období, ve kterém byly zálohy uhrazeny,
- c) příjem plynoucí poplatníkovi, který vede daňovou evidenci, ze směnky, kterou je hrazena pohledávka, jedná-li se o příjem, který je předmětem daně podle § 3,
- d) částku ve výši rozdílu mezi dosavadním dluhem a dluhem novým nižší hodnoty vzniklou na základě dohody, kterou se dosavadní dluh nahrazuje dluhem novým.

(11) Rozdíl mezi příjmy a výdaji se snižuje o hodnotu záloh uhrazených poplatníkem s příjmy podle § 7, který nevede účetnictví a výdaje uplatňuje podle § 24, poplatníkovi, který je spojenou osobou (§ 23), který vede účetnictví, s výjimkou záloh z titulu úplaty u finančního leasingu, o které se zvýšil základ daně podle odstavce 10, ve zdaňovacím období, ve kterém byl vyúčtován celkový dluh.

§ 6

Příjmy ze závislé činnosti

(1) Příjmy ze závislé činnosti jsou

- a) plnění v podobě
  1. příjmu ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce,
  2. funkčního požitku,
- b) příjmy za práci
  1. člena družstva,
  2. společníka společnosti s ručením omezeným,
  3. komanditisty komanditní společnosti,
- c) odměny
  1. člena orgánu právnické osoby,
  2. likvidátora,

d) příjmy plynoucí v souvislosti se současným, budoucím nebo dřívějším výkonem činnosti, ze které plynou příjmy podle písmen a) až c), bez ohledu na to, zda plynou od plátce, u kterého poplatník vykonává činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, nebo od plátce, u kterého poplatník tuto činnost nevykonává.

(2) Poplatník s příjmy ze závislé činnosti je dále označen jako „zaměstnanec“, plátce příjmu jako „zaměstnavatel“. Zaměstnavatelem je i poplatník uvedený v § 2 odst. 2 nebo v § 17 odst. 3, u kterého zaměstnanci vykonávají práci podle jeho příkazů, i když příjmy za tuto práci jsou na základě smluvního vztahu vypláceny prostřednictvím osoby se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí. Z hlediska dalších ustanovení zákona se takto vyplácený příjem považuje za příjem vyplácený poplatníkem uvedeným v § 2 odst. 2 nebo v § 17 odst. 3. V případě, že v úhradách zaměstnavatele osobě se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí s výjimkou osoby se sídlem nebo bydlištěm v jiném členském státě Evropské unie nebo státě tvořícího Evropský hospodářský prostor, která má na území České republiky organizační složku, jejímž předmětem činnosti je zprostředkování zaměstnání na základě povolení podle zákona upravujícího zaměstnanost, je obsažena i částka za zprostředkování, považuje se za příjem zaměstnance nejméně 60 % z celkové úhrady.

(3) Příjmy podle odstavce 1 se rozumějí příjmy pravidelné nebo jednorázové bez ohledu na to, zda je na ně právní nárok či nikoli, zda je od zaměstnavatele dostává zaměstnanec nebo jiná osoba a zda jsou vypláceny nebo připisovány k dobru anebo spočívají v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance nebo v jeho prospěch. Příjmem zaměstnance se rozumí i plnění podle odstavce 9 písm. d) a e) poskytnuté zaměstnavatelem pro rodinného příslušníka zaměstnance. Příjmem se rozumí rovněž částka, o kterou je úhrada zaměstnance zaměstnavateli za poskytnuté plnění, kromě jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, bytu nebo rodinného domu, v němž měl zaměstnanec bydliště po dobu 2 let bezprostředně před jeho koupí, nižší, než je cena

- a) určená podle zákona upravujícího oceňování majetku nebo cena, kterou účtuje jiným osobám,
- b) stanovená podle odstavce 6 v případě poskytnutí motorového vozidla k používání pro služební i soukromé účely.

(4) Příjmy zúčtované nebo vyplacené plátcem daně jsou po zvýšení podle odstavce 12 samostatným základem daně pro zdanění daní vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně, pokud zaměstnanec u tohoto plátce daně neučinil prohlášení k dani podle § 38k odst. 4, 5 nebo 7 anebo nevyužije-li postup podle § 36 odst. 7 nebo 8 a jedná-li se o příjmy podle odstavce 1

- a) plynoucí na základě dohody o provedení práce, jejichž úhrnná výše u téhož plátce daně nepřesáhne za kalendářní měsíc částku 10 000 Kč, nebo
- b) v úhrnné výši nepřesahující u téhož plátce daně za kalendářní měsíc částku **rozhodnou pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění**.

(5) Plynou-li příjmy uvedené v odstavci 4 ze zdrojů v zahraničí, jsou základem daně (dílčím základem daně) podle § 5 odst. 2.

(6) Poskytuje-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně motorové vozidlo k používání pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % vstupní ceny vozidla za každý i započatý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla. Jde-li o vozidlo najaté nebo pořízené na finanční leasing, vychází se ze vstupní ceny vozidla u původního vlastníka, a to i v případě, že dojde k následné koupí vozidla. Pokud ve vstupní ceně není zahrnuta daň z přidané hodnoty, pro účely tohoto ustanovení se o tuto daň zvýší. Je-li částka, která se posuzuje jako příjem zaměstnance za každý i započatý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla, nižší než 1 000 Kč, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 000 Kč. Poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně v průběhu kalendářního měsíce postupně za sebou více motorových vozidel k používání pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % z nejvyšší vstupní ceny motorového vozidla. Poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně v průběhu kalendářního

Poznámky

Komentář novely § 6 odst. 4 písm. b) ► Novela definuje příjmy ze závislé činnosti podléhající u zaměstnanců, kteří u plátce daně (zaměstnavatele) neučinili tzv. prohlášení k dani (§ 38k odst. 4, 5 nebo 7) nebo nevyužili postup podle § 36 odst. 7 nebo 8 vylčené do samostatné části základu daně zdaňované zvláštní sazbou jako úhrnnou výši nepřesahující u téhož plátce daně za kalendářní měsíc částku rozhodnou pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění. Místo dřívější sumy 2 500 je tedy použita částka proměnná v čase, od 1. ledna 2019 je to podle sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí č. 236/2018 Sb. částka 3 000 Kč. (Novela zákonem č. 80/2019 Sb., účinnost změny dnem 1. dubna 2019)

měsíce více motorových vozidel současně, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % z úhrnu vstupních cen všech motorových vozidel poskytnutých pro služební i soukromé účely. Vstupní cenou vozidla se pro účely tohoto ustanovení rozumí vstupní cena uvedená v § 29 odst. 1 až 9.

(7) Za příjmy ze závislé činnosti se nepovažují a předmětem daně, kromě příjmů, které nejsou předmětem daně podle § 3 odst. 4, dále nejsou

- a) náhrady cestovních výdajů poskytované v souvislosti s výkonem činnosti, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, do výše stanovené nebo umožněné zvláštním právním předpisem⁵⁾ pro zaměstnance zaměstnavatele, který je uveden v § 109 odst. 3 zákoníku práce, jakož i hodnota bezplatného stravování poskytovaná zaměstnavatelem na pracovních cestách; jiné a vyšší náhrady, než stanoví tento zvláštní právní předpis, jsou zdanitelným příjmem podle odstavce 1,
- b) hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů poskytovaných v rozsahu stanoveném zvláštním předpisem, včetně nákladů na udržování osobních ochranných a pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, jakož i hodnota poskytovaných stejnojmenných, včetně příspěvků na jejich udržování, dále hodnota pracovního oblečení, určeného zaměstnavatelem pro výkon zaměstnání, včetně příspěvku na jeho udržování,
- c) částky přijaté zaměstnancem zálohově od zaměstnavatele, aby je jeho jménem vydal, nebo částky, kterými zaměstnavatel hradí zaměstnanci prokázané výdaje, které za zaměstnavatele vynaložil ze svého tak, jako by je vynaložil přímo zaměstnavatel,
- d) náhrady za opotřebení vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce poskytované zaměstnanci podle zákoníku práce,
- e) povinná plnění zaměstnavatele na vytváření a dodržování pracovních podmínek pro výkon práce stanovená právním předpisem.

(8) Hradí-li zaměstnavatel zaměstnanci výdaje (náhrady) podle odstavce 7 písm. b) až d) paušální částkou, považují se tyto výdaje za prokázané do výše paušálu stanoveného zvláštním předpisem nebo paušálu uvedeného v kolektivní smlouvě, ve vnitřním předpise zaměstnavatele, v pracovní nebo jiné smlouvě za předpokladu, že výše paušálu byla zaměstnavatelem prokazatelně stanovena na základě kalkulace skutečných výdajů. Stejným způsobem postupuje zaměstnavatel při stanovení paušálu v případech, kdy dojde ke změně podmínek, za nichž byl paušál stanoven. Jde-li o paušál za použití vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce zaměstnance, které by jinak byly odpisovány, uzná se jen do výše, v jaké by zaměstnavatel uplatňoval odpisy srovnatelného hmotného majetku při rovnoměrném odpisování v dalších letech odpisování.

(9) Od daně jsou, kromě příjmů uvedených v § 4, dále osvobozeny

- a) nepeněžní plnění vynaložená zaměstnavatelem na odborný rozvoj zaměstnanců související s předmětem činnosti zaměstnavatele nebo nepeněžní plnění vynaložená zaměstnavatelem na rekvalifikaci zaměstnanců podle jiného právního předpisu upravujícího zaměstnanost,¹³³⁾ toto osvobození se nevztahuje na příjmy plynoucí zaměstnancům v této souvislosti jako mzda, plat, odměna nebo jako náhrada za ušlý příjem, jakož i na další peněžní plnění poskytovaná v této souvislosti zaměstnancům,
- b) hodnota stravování poskytovaného jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti nebo v rámci závodního stravování zajišťovaného prostřednictvím jiných subjektů,
- c) hodnota nealkoholických nápojů poskytovaných jako nepeněžní plnění ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů zaměstnavatelem zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti,
- d) nepeněžní plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnanci nebo jeho rodinnému příslušníkovi z fondu kulturních a sociálních potřeb, ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, ve formě
  1. pořízení zboží nebo služeb zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru od zdravotnických zařízení, pořízení zdravotnických prostředků na lékařský předpis a použití vzdělávacích nebo rekreačních zařízení; při poskytnutí rekreace a zájezdu je u zaměstnance z hodnoty nepeněžního plnění od daně osvobozena v úhrnu nejvýše částka 20 000 Kč za zdaňovací období,
  2. použití zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona, knihovny zaměstnavatele, tělovýchovných a sportovních zařízení,
  3. příspěvku na kulturní nebo sportovní akce,

4. příspěvku na tištěné knihy, včetně obrázkových knih pro děti, mimo knih, ve kterých reklama přesahuje 50 % plochy,

- e) zvýhodnění poskytovaná zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu osob svým zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům ve formě bezplatných nebo zlevněných jízdenek,
- f) příjmy ze závislé činnosti vykonávané na území České republiky, plynoucí poplatníkům daně z příjmů fyzických osob, kteří jsou daňovými nerezidenty, od zaměstnavatelů se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, pokud časové období související s výkonem této činnosti nepřesáhne 183 dnů v jakémkoliv období 12 měsíců po sobě jdoucích, a to s výjimkou příjmů z
  1. osobně a veřejně vykonávané činnosti umělce, sportovce, artisty nebo spoluúčinkující osoby a
  2. činnosti vykonávané ve stále provozovně,
- g) hodnota nepeněžního bezúplatného plnění poskytovaného z fondu kulturních a sociálních potřeb podle příslušného předpisu,^{6a)} u zaměstnavatelů, na které se tento předpis nevztahuje, hodnota nepeněžního bezúplatného plnění poskytovaného za obdobných podmínek ze sociálních fondů nebo ze zisku (příjmu) po jeho zdanění, anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a to až do úhrnné výše 2 000 Kč ročně u každého zaměstnance,
- h) peněžní plnění za výstrojní a proviantní náležitosti poskytované příslušníkům ozbrojených sil a naturální náležitosti poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů,³⁾ zvláštní požitky poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů podle zvláštního právního předpisu^{6b)} a náhrada majetkové újmy podle zvláštního právního předpisu,^{6c)}
- ch) náhrady za ztrátu na služebním příjmu poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů podle právních předpisů účinných do 31. prosince 2005,
- i) hodnota přechodného ubytování, nejde-li o ubytování při pracovní cestě, poskytovaná jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům v souvislosti s výkonem práce, pokud obec přechodného ubytování není shodná s obcí, kde má zaměstnanec bydliště, a to maximálně do výše 3 500 Kč měsíčně,
- j) mzdové vyrovnání vyplácené podle zvláštních předpisů^{6d)} ve výši rozdílu mezi dávkami nemocenského pojištění,
- k) náhrada za ztrátu na důchodu priznaná podle zákoníku práce za dobu před 1. lednem 1989 a vyplácená po 31. prosinci 1992,
- l) příjmy za práci žáků a studentů z praktického vyučování a praktické přípravy,
- m) zvláštní příplatek nebo příplatek za službu v zahraničí poskytovaný podle zvláštních právních předpisů vojákům a příslušníkům bezpečnostních sborů^{6e)} vyslaným v rámci jednotky mnohonárodních sil nebo mezinárodních bezpečnostních sborů mimo území České republiky po dobu působení v zahraničí,
- n) odstupné podle vyhlášky č. 19/1991 Sb., o pracovním uplatnění a hmotném zabezpečení pracovníků v hornictví dlouhodobě nezpůsobilých k dosavadní práci, vyplácené pracovníkům přeráženým nebo uvolněným ze zdravotních důvodů pro pracovní riziko, nemoc z povolání, pracovní úraz nebo nemocnění vznikající nebo se zhoršující vlivem pracovního prostředí,
- o) příjmy do výše 500 000 Kč poskytnuté zaměstnavatelem jako sociální výpomoc zaměstnanci v přímé souvislosti s překlenutím jeho mimořádně obtížných poměrů v důsledku živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie na územích, na kterých byl vyhlášen nouzový stav,⁶⁵⁾ za předpokladu, že tyto příjmy jsou vypláceny z fondu kulturních a sociálních potřeb nebo ze sociálního fondu za obdobných podmínek u zaměstnavatelů, na které se předpis o fondu kulturních a sociálních potřeb nevztahuje nebo ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů,
- p) platba zaměstnavatele v celkovém úhrnu nejvýše 50 000 Kč ročně jako
  1. příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem poukázaný na účet jeho zaměstnance u penzijní společnosti, příspěvek zaměstnavatele na doplňkové penzijní spoření poukázaný na účet jeho zaměstnance u penzijní společnosti,
  2. příspěvek na penzijní pojištění poukázaný ve prospěch jeho zaměstnance na penzijní pojištění u instituce penzijního pojištění, na základě smlouvy uzavřené mezi zaměstnancem a institucí penzijního pojištění, nebo na základě jinak sjednané účasti zaměstnance na penzijním pojištění, za podmínky, že byla sjednána výplata plnění z penzijního pojištění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let, a dále za podmínky, že právo na plnění z penzijního pojištění má zaměstnanec, a v případě smrti zaměstnance jiná osoba, kromě zaměstnavatele, který hradil příspěvek na penzijní pojištění, nebo
  3. příspěvek na pojistné, který hradí zaměstnavatel pojistovně za zaměstnance na jeho pojištění pro případ dožití nebo pro případ smrti nebo dožití, nebo na důchodové pojištění, a to i při

- sjednání dřívějšího plnění v případě vzniku nároku na starobní důchod, nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, nebo v případě, stane-li se pojištěný invalidním ve třetím stupni podle zákona o důchodovém pojištění, nebo v případě smrti (dále jen „soukromé životní pojištění“), za podmínky, že výplata pojistného plnění je v pojistné smlouvě sjednána až po 60 kalendářních měsících od uzavření smlouvy a současně nejdříve v kalendářním roce, v jehož průběhu dosáhne pojištěný věku 60 let, že podle podmínek pojistné smlouvy není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, a že je pojistná smlouva uzavřena mezi zaměstnancem jako pojistníkem a pojišťovnou, která je oprávněna k provozování pojišťovací činnosti na území České republiky podle zákona upravujícího pojišťovnictví, nebo jinou pojišťovnou usazenou na území členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor a dále za podmínky, že právo na plnění z pojistných smluv soukromého životního pojištění má pojištěný zaměstnanec, a je-li pojistnou událostí smrt pojištěného, osoba určená podle zákona upravujícího pojistnou smlouvu, kromě zaměstnavatele, který hradil příspěvek na pojistné; dojde-li před skončením doby 60 kalendářních měsíců od uzavření smlouvy nebo před rokem, ve kterém pojištěný dosáhne 60 let k výplatě pojistného plnění ze soukromého životního pojištění, jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, nebo k předčasnému ukončení pojistné smlouvy, osvobození zaniká a příjmem podle § 6 ve zdaňovacím období, ve kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky příspěvků na pojistné, které byly u pojištěného v roce výplaty nebo předčasného ukončení smlouvy a v uplynulých 10 letech od daně z příjmů ze závislé činnosti osvobozeny; toto se neuplatní v případě plnění, kdy došlo ke vzniku nároku na starobní důchod nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo v případě, stane-li se pojištěný invalidním ve třetím stupni podle zákona o důchodovém pojištění nebo v případě smrti a s výjimkou pojistných smluv, u nichž nebude vyplaceno pojistné plnění nebo odkupné a zároveň rezerva, kapitálová hodnota nebo odkupné bude přímo převedeno na jinou smlouvu soukromého životního pojištění splňující podmínky pro daňové osvobození příspěvků zaměstnavatele; tento příjem není příjmem vypláceným plátcem daně z příjmů ze závislé činnosti; zaměstnanec je povinen oznámit svému zaměstnavateli nejpozději poslední den kalendářního měsíce, v němž změna nastala, že nárok na daňové osvobození příspěvků hrazených zaměstnavatelem za jeho soukromé životní pojištění zanikl,
- r) naturální plnění poskytované podle zvláštních právních předpisů^{6g)} představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudcům,
- s) náhrada prokázaných výdajů poskytovaná podle zvláštních právních předpisů^{6g)} představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudcům, jde-li o
1. výdaje na leteckou dopravu při tuzemských cestách spojených s výkonem funkce (dále jen „tuzemská cesta“),
  2. výdaje na dopravu při zahraničních cestách spojených s výkonem funkce (dále jen „zahraniční cesta“),
  3. výdaje na stravování při tuzemských cestách,
  4. výdaje na stravování a některé další výdaje při zahraničních cestách,
  5. výdaje na ubytování při tuzemských cestách,
  6. výdaje na ubytování při zahraničních cestách,
  7. výdaje na přechodné ubytování v místě sídla orgánu, v němž vykonává funkci,

8. výdaje na odborné a administrativní práce,
  9. výdaje na činnost průvodce nebo osobního asistenta,
  10. výdaje na dopravu veřejnými hromadnými dopravními prostředky soudci při tuzemských cestách,
- t) příjem získaný ve formě náhrady mzdy, platu nebo odměny nebo sníženého platu nebo snížené odměny za dobu dočasně pracovní neschopnosti nebo karantény podle zvláštních právních předpisů,^{47a)} do výše minimálního nároku určeného zvláštním právním předpisem upravujícím pracovněprávní vztahy,^{47b)}
- u) částky vynaložené zaměstnavatelem na úhradu výdajů spojených s výplatou mzdy a se srážkami ze mzdy zaměstnanci, s placením příspěvku na pojistné (přípojištění) ve prospěch zaměstnance, jakož i částky vynaložené zaměstnavatelem na úhradu výdajů spojených s poskytováním nepeněžitého plnění zaměstnanci,
- v) příjem od téhož zaměstnavatele plynoucí zaměstnanci v podobě majetkového prospěchu při bezúročném zápůjčce až do úhrnné výše jistin 300 000 Kč z těchto zápůjček; majetkový prospěch z bezúročných zápůjček přesahujících výši jistin 300 000 Kč vypočtený za jednotlivé kalendářní měsíce se oceňuje podle odstavce 3 a zahrnuje do základu daně alespoň jednou za zdaňovací období, a to nejpozději při zúčtování mzdy za měsíc prosinec.
- (10) Funkčními požitky jsou
- a) funkční platy a plnění poskytovaná v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce, jejichž výše se stanoví podle zákona upravujícího platy a další náležitosti spojené s výkonem funkce představitelů státní moci, některých státních orgánů a soudců,¹³⁸⁾ s výjimkou platu náležejícího prezidentu republiky a náhrad spojených s výkonem jeho funkce,
- b) odměny za výkon funkce a plnění poskytovaná v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce v
1. orgánech obcí a jiných orgánech územní samosprávy,
  2. státních orgánech,
  3. spolicích a zájmových sdruženích,
  4. odborových organizací,
  5. komorách,
  6. jiných orgánech a institucích.
- (11) Za funkční požitky se nepovažují příjmy znalců a tlumočnicků, zprostředkovatelů kolektivních sporů a rozhodců za činnost vykonávanou podle zvláštních předpisů.
- (12) Základem daně (dílčím základem daně) jsou příjmy ze závislé činnosti, s výjimkou uvedenou v odstavcích 4 a 5, zvýšené o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na veřejné zdravotní pojištění, které je z těchto příjmů podle zvláštních právních předpisů²¹⁾ povinen platit zaměstnavatel (dále jen „povinné pojistné“); částka odpovídající povinnému pojistnému se při výpočtu základu daně připočte k příjmu ze závislé činnosti i u zaměstnance, u kterého povinnost platit povinné pojistné zaměstnavatel nemá. Zaměstnancem, u kterého povinnost platit povinné pojistné zaměstnavatel nemá, se rozumí zaměstnanec, u něhož se odvod povinného pojistného neřídí právními předpisy České republiky, nebo zaměstnanec, na kterého se zcela nebo částečně vztahuje povinné zahraniční pojištění stejného druhu. *Za zaměstnance, u kterého povinnost platit povinné pojistné zaměstnavatel nemá, se nepovažuje zaměstnanec, je-li prokázáno, že se na něho zcela nebo částečně vztahuje povin-*

Poznámky

Komentář novely § 6 odst. 12 ► Při stanovení základu daně z příjmů zaměstnance ze závislé činnosti se za zaměstnance, u kterého povinnost platit povinné pojistné zaměstnavatel nemá, nepovažuje mimo jiné zaměstnanec, je-li prokázáno, že se na něho zcela nebo částečně vztahuje povinné zahraniční pojištění stejného druhu, které se řídí právními předpisy členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor (jiného než Česká republika) nebo Švýcarské konfederace. V tomto případě jsou podle novely základem daně příjmy ze závislé činnosti zvýšené o částku odpovídající příspěvkům zaměstnavatele na toto povinné zahraniční pojištění a tyto zahraniční příspěvky se považují pro účely daní z příjmů za povinné pojistné. Novela cílí především na řešení problému českých lodníků pracujících v Nizozemí. Mezi Československou socialistickou republikou a Nizozemským královstvím platí smlouva o zamezení dvojího zdanění z roku 1974. Ta určuje, že lodníci a piloti, přestože žijí a pracují v Holandsku, platí daně v České republice. Poté co si podle evropské směrnice začaly státy vyměňovat údaje o daňových poplatnících, začaly finanční úřady v roce 2016 rozesílat výzvy k zaplacení

daní za poslední tři roky, včetně penále a pokut za neodevzdání daňového přiznání. Lodníkům totiž daně strhávaly nizozemské úřady a ani ty ani české a ani české na existenci dohody lodníky neupozornily. (Novela zákonem č. 306/2018 Sb., účinnost změny dnem 1. ledna 2019)

né zahraniční pojištění stejného druhu, které se řídí právními předpisy jiného členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor než Česká republika nebo Švýcarské konfederace; v takovém případě jsou základem daně příjmy ze závislé činnosti zvýšené o částku odpovídající příspěvkům zaměstnavatele na toto povinné zahraniční pojištění a tyto zahraniční příspěvky se považují pro účely daní z příjmů za povinné pojistné. Povinné pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru. Při výpočtu základu daně podle věty první se při stanovení částky povinného pojistného nepřihlíží ke slevám nebo k mimořádným slevám na pojistném u zaměstnavatele a ani k jiným částkám, o které si zaměstnavatel sníží odvody povinného pojistného.

(13) Jedná-li se o příjem plynoucí ze zdrojů v zahraničí, je u poplatníka uvedeného v § 2 odst. 2 základem daně jeho příjem ze závislé činnosti vykonávané ve státě, s nímž Česká republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, zvýšený o povinné pojistné podle odstavce 12 a snížený o daň zaplacenou z tohoto příjmu v zahraničí. Je-li činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, vykonávaná ve státě, s nímž Česká republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, je u poplatníka uvedeného v § 2 odst. 2 základem daně jeho příjem ze závislé činnosti vykonávané v tomto státě, zvýšený o povinné pojistné podle odstavce 12; tento příjem lze snížit o daň zaplacenou z tohoto příjmu ve státě, s nímž Česká republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, a to pouze v rozsahu, ve kterém nebyla započtena na daňovou povinnost v tuzemsku podle § 38f v bezprostředně předchozím zdaňovacím období. Přitom se musí jednat o nezapočtenou daň z příjmů, které se zahrnují do základu daně.

(14) Jedná-li se o příjem ze závislé činnosti plynoucí poplatníkovi uvedenému v § 2 odst. 3 ze zdrojů na území České republiky (§ 22), z něhož se daň vybírá srážkou sazbou daně podle § 36, postupuje se při stanovení samostatného základu daně podle odstavce 12.

(15) Příjmy ze závislé činnosti zúčtované zaměstnavatelem ve prospěch zaměstnance ve zdaňovacím období a vyplacené zaměstnanci nebo jím obdržené až po 31. lednu po uplynutí tohoto zdaňovacího období, se při zahrnutí do základu daně podle § 5 odst. 4 zvyšují o povinné pojistné, které byl z těchto příjmů v době jejich zúčtování povinen platit zaměstnavatel.

(16) Instituci penzijního pojištění se pro účely tohoto zákona rozumí poskytovatel finančních služeb oprávněný k provozování penzijního pojištění bez ohledu na jeho právní formu, který je

- provozován na principu fondového hospodaření,
- zřízen pro účely poskytování důchodových dávek mimo povinný důchodový systém¹³⁶⁾ na základě smlouvy nebo na základě jinak sjednané účasti na penzijním pojištění a vykonává činnost z toho vyplývající a
- povolen a provozuje penzijní pojištění v členském státě Evropské unie, nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor a podléhá dohledu příslušných orgánů v tomto státě.

§ 7

Příjmy ze samostatné činnosti

(1) Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v § 6, je

- příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjem ze živnostenského podnikání,
- příjem z jiného podnikání neuvedeného v písmenech a) a b), ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění,
- podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na

zisku.

(2) Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v § 6, je dále

- příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,
- příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,
- příjem z výkonu nezávislého povolání.

(3) Základem daně (dílčím základem daně) jsou příjmy uvedené v odstavcích 1 a 2 s výjimkou uvedenou v odstavci 6. Tyto příjmy se snižují o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení s výjimkou příjmů uvedených v odstavci 1 písm. d). Pro zjištění základu daně (dílčího základu daně) se použijí ustanovení § 23 až 33.

(4) U poplatníka, který je společníkem veřejné obchodní společnosti, je součástí základu daně (dílčího základu daně) poměrná část základu daně nebo daňové ztráty veřejné obchodní společnosti. Tento poměr odpovídá poměru, kterým se společník podílí na zisku veřejné obchodní společnosti.

(5) U poplatníka, který je komplementářem komanditní společnosti, je součástí základu daně (dílčího základu daně) poměrná část základu daně nebo daňové ztráty komanditní společnosti. Tento poměr odpovídá poměru, kterým se komplementář podílí na zisku komanditní společnosti.

(6) Příjem autora za příspěvek do novin, časopisu, rozhlasu nebo televize plynoucí ze zdrojů na území České republiky je samostatným základem daně pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně za předpokladu, že úhrn těchto příjmů od téhož plátce daně nepřesáhne v kalendářním měsíci 10 000 Kč a jde o příjem uvedený v odstavci 2 písm. a).

(7) Neuplatní-li poplatník výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmu, může uplatnit výdaje, s výjimkou uvedenou v § 12, ve výši

- 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky **1 600 000 Kč**,
- 60 % z příjmů ze živnostenského podnikání; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky **1 200 000 Kč**,
- 30 % z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky **600 000 Kč**,
- 40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti, s výjimkou příjmů podle odstavce 1 písm. d) a odstavce 6; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky **800 000 Kč**.

Způsob uplatnění výdajů podle tohoto odstavce nelze zpětně měnit.

(8) Uplatní-li poplatník výdaje podle odstavce 7, má se za to, že v částce výdajů jsou zahrnuty veškeré výdaje poplatníka vynaložené v souvislosti s dosahováním příjmů ze samostatné činnosti. Pro účely odstavce 7 se příjmy rozumí příjmy podle tohoto zákona, které by poplatník měl, pokud by nebyl účetní jednotkou. Poplatník, který uplatňuje výdaje způsobem podle odstavce 7, je povinen vždy vést záznamy o příjmech podle odstavce 7 a evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti.

(9) Jde-li o věc ve společném jmění manželů, která je využívána pro činnost, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, jedním z manželů nebo oběma manžely, vkládá tuto věc do obchodního majetku jeden z manželů. V případě, že tuto věc má v obchodním majetku jeden z manželů, avšak je pro činnost, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, využívána také druhým z

Poznámky

Komentář novely § 7 odst. 7 písm. a), b), c) a d) ► Novela vrací výdajové paušály u všech příjmů ze samostatné živnosti do stavu před minulou novelizací. Pro osoby samostatně výdělečně činné se zvyšuje limit u výdajových paušálů. Opětovně bude činit mezní hranice příjmů, ze které se maximální výdaje počítají, dva miliony korun. Paušál bude možné jako doposud využít i při vyšších příjmech, maximálně jím lze ale uplatnit výdaje odvozené z mezní hranice příjmů. Osoby samostatně výdělečně činné uplatňující výdaje paušálem budou zároveň moci nadále využívat slevy na manželku/manžela a zvýhodnění na děti. Vyšší limit navíc půjde využít už pro zdaňovací období 2019, jelikož přechodná ustanovení určují, že se vyšší limity využijí poprvé pro zdaňovací období, ve kterém zákon nabude účinnosti. U 80% paušálu bude možné uplatnit výdaje maximálně do částky 1 600 000 korun, u 60% paušálu do 1 200 000 korun, u 40% paušálu do 800 000 korun a u 30% paušálu do 600 000 korun. (Novela zákonem č. 80/2019 Sb., účinnost změny dnem 1. dubna 2019)

manželů, lze výdaje (náklady) související s touto věcí, které připadají na část věci využívané pro činnost, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, oběma manželé, rozdělit mezi oba manžele v poměru, v jakém ji využívají při své činnosti podle odstavců 1 a 2. Příjmy z prodeje nemovitosti nebo movité věci ve společném jmění manželů jsou zdaňovány u toho z manželů, který měl takovou věc zahrnutou v obchodním majetku. Po ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, se postupuje podle § 10 odst. 5 zákona.

(10) Za příjmy podle § 7 odst. 1 písm. d) se nepovažují a předmětem daně nejsou náhrady cestovních výdajů poskytované společníkům veřejných obchodních společností a komplementářům komanditních společností do výše stanovené zvláštním předpisem.⁵⁾

(11) Dojde-li k ukončení (přerušení) činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti a poplatník zaplatí částky pojistného podle § 23 odst. 3 písm. a) bodu 5 a § 24 odst. 2 písm. f) po stanoveném termínu, a uhradí dluhy uvedené v § 23 odst. 3 písm. a) bod 11 může podat dodatečné daňové příznání na daňovou povinnost nižší. Obdobně postupuje právní nástupce poplatníka s příjmy podle § 7 v případě úmrtí poplatníka.

(12) Pokud poplatník s příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) nebo b) uplatní jako účetní období hospodářský rok,²⁰⁾ je dílčím základem daně nebo daňovou ztrátou rozdíl mezi příjmy a výdaji za ukončený hospodářský rok. Při změně účtování v kalendářním roce na účtování v hospodářském roce je dílčím základem daně nebo daňovou ztrátou podle § 7 rozdíl mezi příjmy a výdaji do posledního dne měsíce, kterým poplatník ukončil účtování v kalendářním roce. Při změně účtování v hospodářském roce na účtování v kalendářním roce je dílčím základem daně nebo daňovou ztrátou podle § 7 odst. 1 písm. a) nebo b) součet rozdílů mezi příjmy a výdaji v hospodářském roce a rozdílů mezi příjmy a výdaji od doby ukončení účtování v hospodářském roce do konce kalendářního roku. Dílčí základ daně se zahrne do daňového příznání za kalendářní rok, ve kterém končí hospodářský rok nebo účtování přechodu z kalendářního roku na hospodářský rok a naopak. Obdobně postupuje poplatník s příjmy podle § 7 odst. 1 písm. d), pokud veřejná obchodní společnost nebo komanditní společnost uplatní jako účetní období hospodářský rok.

(13) Poplatníci s příjmy podle odstavců 1 a 2, kteří nevedou účetnictví a neuplatňují výdaje podle odstavce 7, postupují podle § 7b. Vede-li každý ze společníků společnosti (§ 12), daňovou evidenci, mohou vést i daňovou evidenci, ve které evidují společné příjmy a společné výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů; přitom na konci zdaňovacího období nebo při ukončení činnosti v průběhu zdaňovacího období, uvedou do své daňové evidence podíl na společných příjmech a podíl na společných výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

§ 7a

Daň stanovená paušální částkou

(1) Poplatníkovi, kterému kromě příjmů podle § 6, příjmů od daně osvobozených a příjmů zdanitelných zvláštní sazbou daně plynou pouze příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) včetně úroků z vkladů na účtu, který je podle podmínek toho, kdo účet vede, určen k podnikání poplatníka [§ 8 odst. 1 písm. g)], pokud provozuje podnikatelskou činnost bez spolupracujících osob s výjimkou uvedenou v odstavci 2, u něhož roční výše těchto příjmů v bezprostředně předcházejících 3 zdaňovacích obdobích nepřesáhla 5 000 000 Kč a který není společníkem společnosti, může správce daně stanovit na žádost poplatníka podanou nejpozději do 31. ledna běžného zdaňovacího období daň paušální částkou. V žádosti poplatník uvede předpokládané příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) (dále jen „předpokládané příjmy“) a předpokládané výdaje k těmto příjmům (dále jen „předpokládané výdaje“) a další skutečnosti rozhodné pro stanovení daně paušální částkou uvedené v odstavcích 2 až 7.

(2) Provozuje-li poplatník činnost podle odstavce 1 za spolupráce druhého z manželů, může o stanovení daně paušální částkou požádat i spolupracující manžel (manželka). V tom případě se předpokládané příjmy a předpokládané výdaje rozdělí na spolupracujícího manžela (manželku) v poměru stanoveném podle § 13. Nezdánitelné části základu daně podle § 15, slevu na dani podle § 35ba nebo slevu na dani podle § 35c uplatní poplatník i spolupracující manžel (manželka) samostatně.

(3) Výše daně paušální částkou se určí v závislosti na výši předpokládaných příjmů, které jsou předmětem daně, kromě příjmů od daně osvobozených a příjmů, z nichž se daň vybírá zvláštní sazbou daně, a na výši předpokládaných výdajů, nejméně však ve výši podle § 7 odst. 7. Do předpokládaných příjmů se zahrnují i příjmy z prodeje majetku, který byl vložen do obchodního majetku, příjmy ze zrušení rezervy vytvořené podle zákona o rezervách^{22a)} a do předpokládaných výdajů se zahrnuje i zůstatková cena prodaného majetku, který lze podle tohoto zákona odpisovat, a výše rezervy vytvořené pro příslušné zdaňovací období podle zákona o rezervách.^{22a)} Rozdíl mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji se upraví o výdaje uplatněné podle § 24,

u kterých odpadl právní důvod pro jejich uplatnění, nebo o předpokládané nezdanitelné části základu daně podle § 15. Správce daně stanoví daň paušální částkou po projednání s poplatníkem do 15. května běžného zdaňovacího období. Pokud stanovený termín nebude dodržen, nelze stanovit pro toto zdaňovací období daň paušální částkou.

(4) Z rozdílu mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji upravenými podle odstavce 2 se daň vypočte sazbou daně podle § 16. Vypočtená daň se dále sníží o předpokládanou slevu na dani podle § 35ba nebo o předpokládanou slevu na dani podle § 35c, uplatněnou poplatníkem v žádosti o stanovení daně paušální částkou podle odstavce 1. K předpokládanému nároku na uplatnění daňového bonusu podle § 35c se při stanovení daně paušální částkou nepřihlídnou. Daň stanovená paušální částkou činí, i po snížení o uplatněné předpokládané slevy na dani podle § 35ba a § 35c, nejméně 600 Kč za zdaňovací období.

(5) Dosáhne-li poplatník v průběhu zdaňovacího období příjmů z prodeje věci, která byla zahrnuta do obchodního majetku nebo jiných příjmů podle § 6, § 7 odst. 1 písm. d), § 7 odst. 2, § 8 až 10 v úhrnné výši přesahující 15 000 Kč za zdaňovací období, kromě příjmů od daně osvobozených a příjmů, z nichž se daň vybírá zvláštní sazbou daně, než při stanovení daně paušální částkou předpokládal, je povinen po skončení zdaňovacího období podat řádné daňové příznání a příjmy a výdaje z činnosti podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) uplatní v příznání ve výši, ze které správce daně vycházel při stanovení daně paušální částkou, a zaplacenou daň paušální částkou započte na výslednou daňovou povinnost. Podáním tohoto příznání se rozhodnutí o dani stanovené paušální částkou v části vztahující se na zdaňovací období, za které bylo toto příznání podáno, ruší. Správce daně může daň paušální částkou stanovit i na více zdaňovacích obdobích, nejdéle však na 3.

(6) Správce daně může zrušit rozhodnutí daň stanovenou podle odstavce 1 pro zdaňovací období následující po zdaňovacím období, v němž bylo zjištěno, že její výše neodpovídá příjmu z činnosti, ze které byla stanovena daň paušální částkou, nebo došlo ke změně podmínek uvedených v odstavci 1 rozhodných pro stanovení daně paušální částkou daně.

(7) O stanovení daně paušální částkou sepíše správce daně protokol o ústním jednání. Součástí protokolu je i rozhodnutí vyhlášené při jednání, které musí obsahovat zejména předpokládanou výši příjmů, předpokládanou výši výdajů, rozdíl mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji upravený podle odstavce 3, výši uplatněných částek podle § 15, výši slevy na dani podle § 35ba nebo slevy na dani podle § 35c, výši daně a zdaňovací období, kterého se týká. Jestliže poplatník s takto stanovenou daní souhlasí, nelze se proti tomuto vyhlášenému rozhodnutí odvolat; v případě jeho nesouhlasu nebude daň paušální částkou stanovena. Takto stanovená daň se již nevyměruje platebním výměrem. Poplatník je povinen vést jednoduchou evidenci o výši dosažených příjmů, výši pohledávek a o hmotném majetku používaném pro výkon činnosti.

(8) Daň stanovená paušální částkou je splatná nejpozději do 15. prosince běžného zdaňovacího období.

§ 7b

Daňová evidencie

(1) Daňovou evidenci se pro účely daní z příjmů rozumí evidenci pro účely stanovení základu daně a daně z příjmů. Tato evidencie obsahuje údaje o

- příjmech a výdajích, v členění potřebném pro zjištění základu daně,
- majetku a dlužích.

(2) Pro obsahové vymezení složek majetku v daňové evidenci se použijí zvláštní právní předpisy o účetnictví,^{20h)} není-li dále stanoveno jinak.

(3) Pro ocenění majetku a dluhů v daňové evidenci se hmotný majetek oceňuje podle § 29, pohledávky se oceňují podle § 5. Ostatní majetek se oceňuje pořizovací cenou,³¹⁾ je-li pořízen úplatně, vlastními náklady,³¹⁾ je-li pořízen ve vlastní režii, nebo cenou určenou podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku^{1a)} ke dni nabytí u majetku nabytého bezúplatně. Dluhy se oceňují při vzniku jmenovitou hodnotou, při převzetí pořizovací cenou. Peněžní prostředky a cenniny se oceňují jejich jmenovitými hodnotami. Pořizovací cenou pozemku je cena včetně porostu, pokud se nejedná o pěstitelský celek trvalých porostů (§ 26), bez stavby na něm zřízené. Do pořizovací ceny majetku pořízeného formou finančního leasingu se zahrnou výdaje s jeho pořízením související, hrazené uživatelem. V případě úplatného pořízení majetku a dluhů, za jednu pořizovací cenu, se cena jednotlivých složek majetku stanoví v poměrné výši k ceně jednotlivých složek majetku oceněných podle zvláštního právního předpisu,^{1a)} s výjimkou peněz, cenin, pohledávek a dluhů. Je-li v případě úplatného pořízení majetku a dluhů, rozdíl mezi pořizovací cenou a oceněním tohoto majetku podle zvláštního právního předpisu,^{1a)} zvýšeným o hodnotu peněz, cenin, pohledávek včetně daně z přidané hodnoty, a snížený o hodnotu dluhů, záporný, postupuje se obdobně jako v případě záporného oceňovacího rozdílu při koupi obchodního závodu (§ 23).